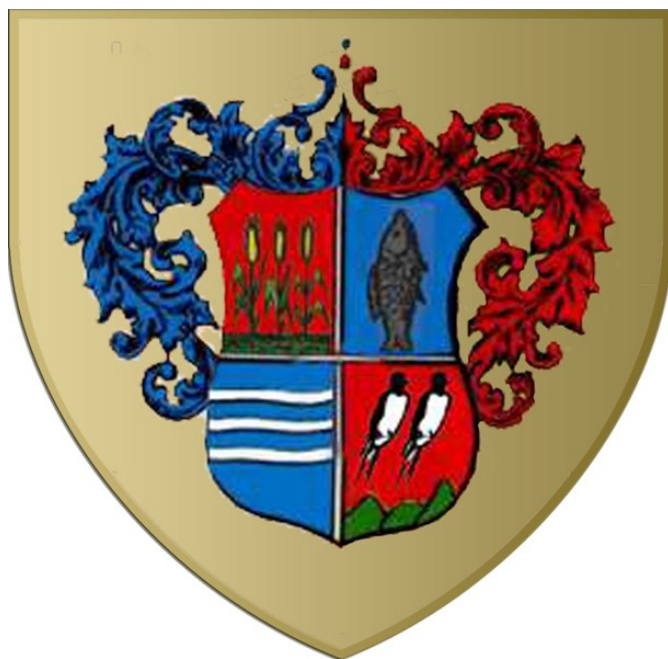

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Tiszatelek
Község Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	73
Jövőképünk.....	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
3. Megvalósítás.....	82
A megvalósítás előkészítése.....	82
A megvalósítás folyamata.....	82
Monitoring és visszacsatolás.....	83
Nyilvánosság.....	84
Érvényesülés, módosítás.....	85
4. Elfogadás módja és dátuma.....	86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tiszatelek Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszatelek község Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye északi peremén, a Tisza és a Lónyai-csatorna által határolt Rétköz területén fekszik. Községünk a megyeszékhelytől kb. 30 km-re fekszik. A község Tokaj felől is és Nyíregyháza felől is műúton könnyen megközelíthető.

Lakossága 1389 fő, társadalmi – gazdasági szempontból hátrányos helyzetű besorolást kapott, ami egyben mutatja önkormányzatunk anyagi lehetőségeit is, hiszen szűkös forrásokból kell törvényben előírt feladatainkat ellátunk. Ennek ellenére igyekszünk mindent lehetőséget kihasználni annak érdekében, hogy a település fejlődjön, turisztikai szempontból is vonzóvá váljon.

A község az elmúlt évek során folyamatosan szépült. Tiszatelek községben új aszfaltburkolatot kapott az utolsó földút is. Park létesítésével szépült a község arculata, padok és virágtartók kerültek kihelyezésre, virág és díszfaültetésre került sor. A község valamennyi intézménye a mai kor igényeinek megfelelő szolgáltatást tud nyújtani, hiszen pályázati támogatásból felújításra került a Polgármesteri Hivatal épülete, a Művelődési Ház épülete, az Orvosi Rendelő épülete, továbbá a Védőnői szolgálat épületet is. 2018-19-ben egy új Óvoda épült.

Településünkön teljeskörű az intézményhálózat. Rendelkezünk általános iskolával, óvodával, orvosi rendelővel, védőnői szolgálattal. A település infrastrukturális hálózata is jelentős mértékben fejlődött az elmúlt évek során, hiszen van vezetékes telefonhálózat, internethálózat, kábeltelevíziós hálózat. A települési önkormányzat az elmúlt évek során arra törekedett, hogy az infrastrukturális fejlesztés mellett a közintézmények a mai kor igényeinek megfelelő színvonalú szolgáltatást tudjanak nyújtani. Ennek érdekében folyamatosan figyelemmel kísérik a pályázati lehetőségeket. Jelenleg zajlik a szennyvíz-hálózat kiépítése településünkön.

Az orvosi ellátást a településen 1 fő vállalkozó házi orvos végzi. Az orvosi rendelő és védőnői szolgálat akadálymentességi feltételeknek megfelel. A településen egy önálló gyógyszertár látja el a betegeket a szükséges készítményekkel. Egy új bölcsődét szeretnénk létesíteni a településen

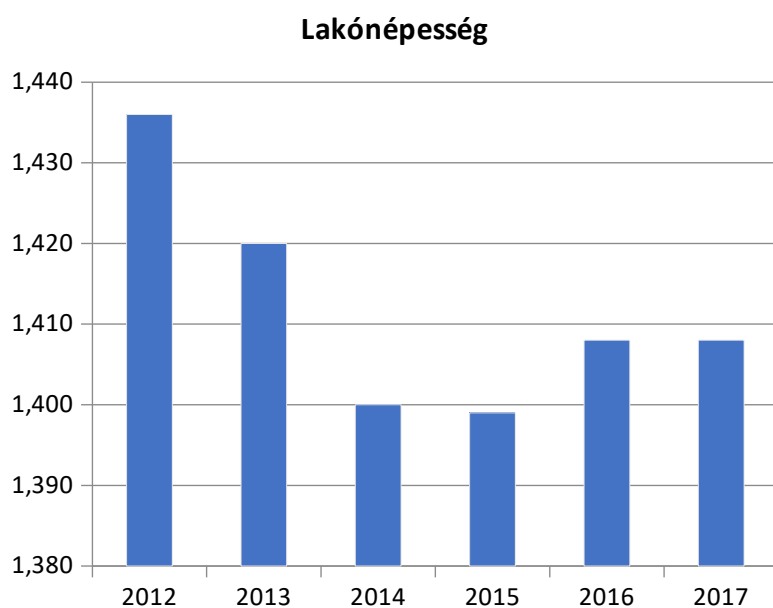
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

a 3 év alatti gyermekek ellátására. Belterületi utak felújítása is megvalósult, ezzel a települési közlekedési infrastruktúrája nagyban javult.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1 436	
2013	1 420	98,9%
2014	1 400	98,6%
2015	1 399	99,9%
2016	1 408	100,6%
2017	1 408	100,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakónépessége csökkenést mutat a 2013, a 2014 és 2015-es években. Ennek legfőbb oka, hogy a településen nincs munkalehetőség. Egyedüli nagy foglalkoztató az önkormányzat, így más településen, főként a megyeszékhelyen vállalnak/találnak munkalehetőséget.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	700	727	1 427	50,95%	49,05%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			30	2,10%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	93	108	201	7,57%	6,52%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	26	18	44	1,82%	1,26%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	458	395	853	32,10%	27,68%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	54	55	109	3,78%	3,85%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	69	151	220	4,84%	10,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Tiszatelek Község állandó népességi mutatói a 2016 évben azt mutatják, hogy a lakosság összetételében az idős korosztály jelentős számú. A 18-59 éves korosztály a lakónépesség jelentős százalékát teszi ki.

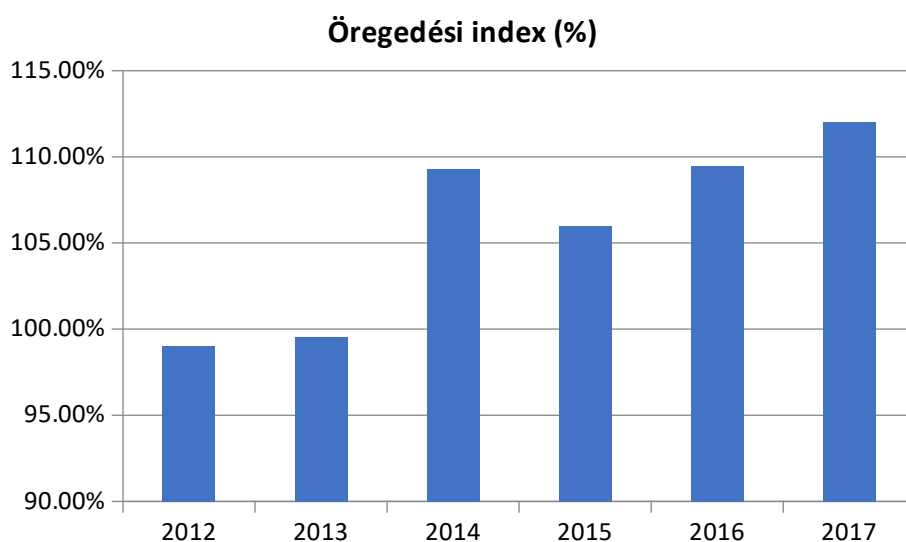
2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			-18
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	18	21	10
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	11	16	5
Összesen	29	37	8

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	202	204	99,02%
2013	206	207	99,52%
2014	212	194	109,28%
2015	213	201	105,97%
2016	220	201	109,45%
2017	224	200	112,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut.

A település állandó népességén belül a munkaképes kor, 18-59 év közötti lakosság aránya magas, azonban e korcsoport egy része nem rendelkezik szakképesítéssel, amelynek eredménye, hogy munkavállalási lehetőségük is korlátozott.

A 0-14 éves korú állandó lakosok száma kismértékű növekedést mutat a vizsgált időszakokban, valamint a 65 év feletti állandó lakosok száma is kismértékben ingadozást mutat a vizsgált időszakban. A 2015 évről 2016 évre nagyobb számú a csökkenés, azonban 2016-ról 2017-re növekedés mutatkozik. Azonban elmondható, hogy még így is kb. duplája a 0-14 évesek száma a 65 év feletti állandó lakosok számához viszonyítva. Ez abból is adódik, hogy a születések száma magasabb értékeket mutat, mint a halálozások száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	40	30	10	6,8
2013	20	40	-20	-13,7
2014	21	40	-19	-13,28
2015	28	28	0	n.a.
2016	14	21	-7	-4,91
2017	36	50	-14	n.a.

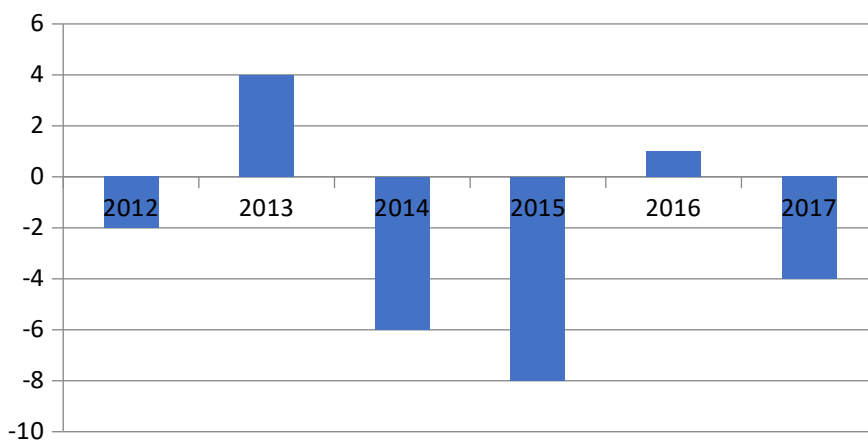
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	8	10	-2
2013	16	12	4
2014	9	15	-6
2015	4	12	-8
2016	15	14	1
2017	13	17	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás (fő)

Megfigyelhető, hogy 2015. évtől kezdődően növekedett az elvándorlás a településről, mivel helyben nincs munkalehetőség, így a környező településekre illetőleg a megyeszékhelyre történik költözés a jobb megélhetés reményében. Az elvándorlás aránya 2017-re jelentősen növekedett, míg az odavándorlás ettől kisebb mértékű növekedést mutat.

A településen az élve születések száma magasabb, mint a halálozások száma, ez alól csak a 2016. év a kivétel.

A születések száma magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező családok körében, ezért kiemelkedően fontos a település számára a felzárkóztató programokban való részvétel biztosítása ezen családok számára. Megfigyelhető, hogy a 2012. évben jelentős különbség van a születések és halálozások száma tekintetében, hiszen 27 gyermek született, míg csak 8 halálozás történt. A születések száma legmagasabb a 2017-es évben, ez azt mutatja, hogy javul a gyermekvállalási kedv a településen, amiben szerepet játszhat a Kormány által hozott családbarát intézkedések.

Támogatott projektek a településen:

TOP-1.4.1-15-SB1-A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével/Tiszatelek

TISZATELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Új óvoda építése

2017.05.09

226 170 742 Ft

KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez /Tiszatelek

TISZATELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

TISZATELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ
CSATLAKOZÁSA

2016.11.17

5 981 958 Ft

KEHOP-2.2.2-15-Felhívás a fejlesztési kötelezettséggel rendelkező települések számára szennyvízelvezetéssel és -kezeléssel kapcsolatos fejlesztések megvalósítására/Tiszatelek

NFP Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Tiszatelek központú agglomeráció szennyvízelvezetése és tisztítása

2016.06.22

7 525 192 350 Ft

Értékeink, küldetésünk

A települési önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket minden feladatellátás tekintetében, melyek által élhetőbb környezetet, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását segíti elő minden lakos számára. Ennek érdekében folyamatos, szoros kapcsolatot tart fenn az országos, megyei, járási szervekkel (munkaügyi, népegészségügyi, kormányzati), hogy minél szélesebb körű információszerzési lehetőség alakuljon ki.

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök

vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszatelek Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával,

- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorításával,
- hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával,
- az esetleges lakóhelyi szegregáció felszámolásával,
- a mélyszegénységben élők, romák, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével és az egyenlő bánásmód érvényesítésével a megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával,
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározásával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartós betegségben lévő, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,
- akadálymentes közlekedés biztosításával.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Község Önkormányzat képviselő-testülete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben kapott felhatalmazás alapján az alapvető szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében az önkormányzat költségvetési teherbíró képességének figyelembevételével a rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokra való jogosultság feltételeinek, valamint érvényesítésének helyi szabályainak meghatározása érdekében alkotta meg a **8/2018. (XII.07.) önkormányzati rendeletét**. A szociális alapszolgáltatásokat (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat) az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.
- Tiszatelek Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2019.(V.6.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról és térítési díjainak megállapításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tiszatelek Község Önkormányzata a jogszabályi előírások alapján elkészítette a településre vonatkozó alábbi programokat, melyek befolyásolják a település fejlődési lehetőséget, jövőbeni céljait:

- Településfejlesztési koncepciója
- településrendezési terv
- önkormányzat gazdasági programja.
- a településkép védelméről szóló rendelet

Folyamatosan figyelemmel kísérik a települési intézményeinek fejlesztési lehetőségeit. Ennek eredményeképpen az elmúlt években sikeres hazai és Európai Unió pályázatoknak köszönhetően felújításra került az óvoda, az orvosi rendelő épülete, a régi művelődési ház átalakításra került oktatási célokra, hiszen tornaszobává lett alakítva.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A jogszabályi előírások alapján a hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltételévé vált az, hogy a települések rendelkezzenek az előírásoknak megfelelő tartalmú esélyegyenlőségi programmal. Települési önkormányzatunk a továbbiakban is szeretné kihasználni ezen pályázati lehetőségeket a község fejlesztésére, ezért az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadtak el 2012. februárjában, melyet meghatározott időszakonként felül kell vizsgálni. A 2012. évben elfogadásra került Esélyegyenlőségi Program az akkor még működő kistérségi szinten került elkészítésre, a kistérségi társulást alkotó települések bontásában. Ezeket a tervek a kistérségi társulások megszűnésével a települések tulajdonába kerültek. 2013-ban készült el a település Esélyegyenlőségi programja, mely felülvizsgálatra került 2017-ben.

Tiszatelek Község és Buj Község között társulási kapcsolódás történt 2020. január 1. napjától. Közös Önkormányzati Hivatal létesült, Buj Közös Önkormányzati Hivatal néven.

Kis település révén a gazdaságos működés elősegítése érdekében bizonyos ellátandó feladatok térségi szinten kerültek megoldásra, mint például a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat. Tehát e feladatot nem helyi szinten látja el az önkormányzat, hanem térségi, társulási szinten, Ibrányban működő központtal. Innen járnak ki a családgondozók a hátrányos helyzetű családokhoz, valamint helyben egyeztetnek a helyi jelzőrendszert alkotó szervezetekkel. (általános iskola, óvoda, védőnő, házi orvos, nemzetiségi önkormányzat)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi programja a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgálták alapul. Emellett Tiszatelek Község Önkormányzata által nyilvántartott adatok hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőekkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Tiszatelek 1389 fő lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

Sajnos a települési önkormányzat birtokában nincsenek megfelelő adatok több olyan területre, célcsoporton belüli megoszlásra vonatkozóan, amely valós képet mutatna a településen betöltött helyzetükről. Egyik ilyen terület a roma lakosság aránya.

Arra vonatkozóan, hogy pontosan hány roma származású lakos van a településen a népszámlálási adatok, melyek között szerepel, hogy hányan vallották magukat romának/cigánynak a településen, nem mutatnak valós képet a település lakosságán belüli létszámukról. Ugyanígy nincsenek megfelelő adatok arra vonatkozóan, hogy hány fő vesz részt iskolarendszeren kívüli, felzárkóztató képzésben.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A fejlett országokban mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A mélyszegénységben élők jelentős hátrányokkal rendelkeznek az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

Az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének és a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. A mélyszegénységben élők, és a romák helyzetének vizsgálatokor figyelemmel kell lenni arra, hogy a két csoport egymástól nem teljes egészében független. A két csoport nagy része fedésben van egymással. Viszont nem minden mélyszegénységben élő személy roma, és nem minden roma mélyszegénységben élő.

A községben megközelítőleg 40-50 fő között van a roma lakosság száma. A roma lakosság társadalmi beilleszkedése nagymértékben függ az iskolázottsági szintjüktől. A településen a roma lakosság alacsony iskolai végzettségű, 8 általános vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek. Képzési programok (felzárkóztató programok) tekintetében együttműködik a települési önkormányzat az illetékes munkaügyi szervekkel, mely eredményeképpen az elmúlt években megvalósult felzárkóztató képzés a községben.

A mélyszegénységben élők és romák között alacsony a szakképzésben résztvevők száma, még elenyészőbb az érettségihez kötött képzésben, valamint a felsőoktatásban résztvevők hányada. A célcsoport kis százalékának van szakképzettsége, így munkavállalási területen is hátrányba kerülnek a képzettséggel rendelkező lakosokkal szemben.

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években, Tiszatelken ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskereső száma.

A változás oka lehet, hogy a Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segílyt sokkal kevesebben kaphatják meg. Az álláskeresői járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették.

Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjai körében jelentős számban hiányzott és jelenleg is csak a képzés elindítás szándékáról lehet beszélni. Említeni kell, hogy a családsegítő szolgálat különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot szervezett és a munkába való visszailleszkedés segítésére folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytatott, illetve civil szervezetek is megoldásokat kerestek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni.

a.) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek. A munkanélküliség mind az állástalan személy, mind pedig a gazdaság és a társadalom szempontjából súlyos probléma, amely átmenetileg, vagy tartósan jövedelemhiányt okoz. A tartós munkanélküliség anyagi veszteséggel jár és elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezet.

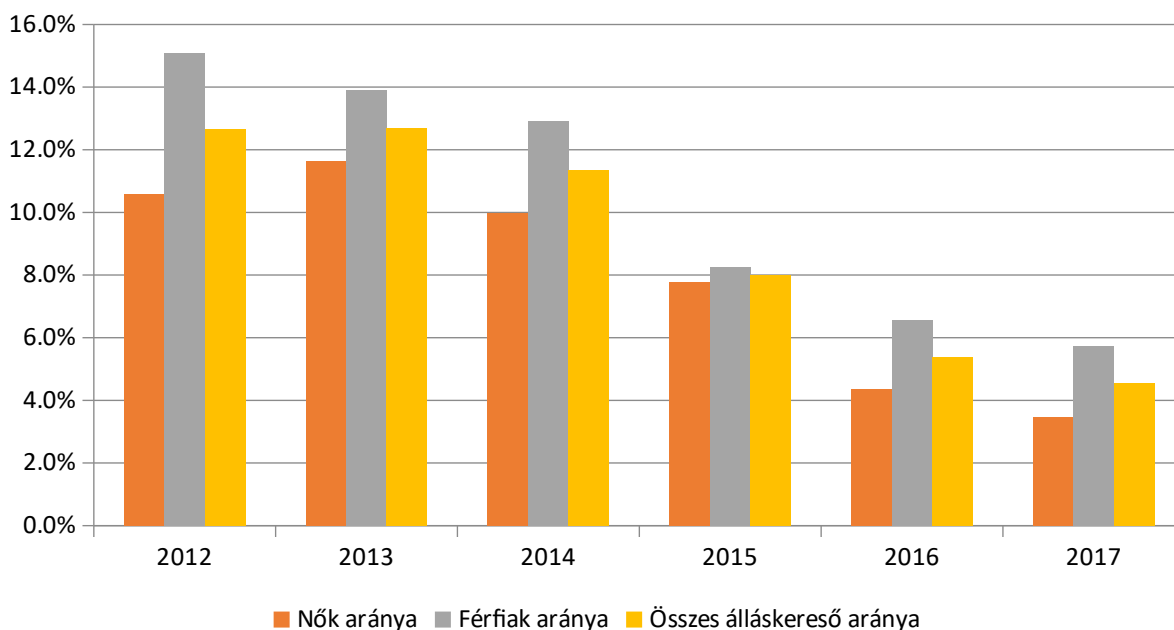
A településen a mélyszegénységben élők és a romák alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, szakképzetlenek. Főként az alacsony iskolázottság, szakképzetlenség miatt alacsonyabb a körükben a foglalkoztatottsági szint, és magasabb és tartósabb a munkanélküliség.

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	571	491	1 062	61	10,6%	74	15,1%	135	12,7%
2013	560	482	1 042	65	11,7%	67	13,9%	132	12,7%
2014	547	478	1 025	55	10,0%	62	12,9%	116	11,3%
2015	537	479	1 016	42	7,8%	40	8,2%	81	8,0%
2016	538	468	1 006	24	4,4%	31	6,6%	54	5,4%
2017	518	467	985	18	3,5%	27	5,7%	45	4,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.1. számú táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

Álláskeresők aránya

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		135	132	116	81	54	37
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	3	3	1	2	1
	%	2,2%	2,1%	2,2%	1,5%	3,7%	2,7%
20-24 év (TS 1003)	Fő	21	20	17	15	12	9
	%	15,8%	14,7%	14,4%	17,8%	22,1%	24,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	18	16	14	9	4	4
	%	13,0%	11,7%	12,0%	11,1%	7,4%	11,5%
30-34 év (TS 1005)	Fő	15	13	12	7	5	3
	%	11,0%	9,6%	10,5%	8,0%	9,2%	8,8%
35-39 év (TS 1006)	Fő	18	16	15	14	6	4
	%	13,2%	12,3%	12,9%	16,6%	11,1%	10,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő	13	13	10	8	5	3
	%	9,9%	9,6%	8,6%	9,5%	8,3%	6,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	20	20	15	7	5	2
	%	14,5%	14,7%	12,9%	8,9%	9,7%	4,7%
50-54 év (TS 1009)	Fő	13	16	12	8	3	4
	%	9,7%	12,1%	10,1%	9,5%	5,5%	10,8%
55-59 év (TS 1010)	Fő	14	14	14	7	5	1
	%	10,2%	10,4%	12,0%	8,9%	8,8%	2,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	4	5	7	8	7
	%	0,6%	2,6%	4,3%	8,0%	14,3%	17,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

Az adatokból látszik, hogy a regisztrált munkanélküliek száma csökkenést mutat a településen, amelyhez nagyban hozzájárulnak a közfoglalkoztatási programokban való nagyszámú részvétel. Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk, látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban bár az álláskeresők száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján 45-49, valamint a 59 év feletti lakosság arányának tükrében az növekedett. Kiugró növekedés tapasztalható a 59 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a kordedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

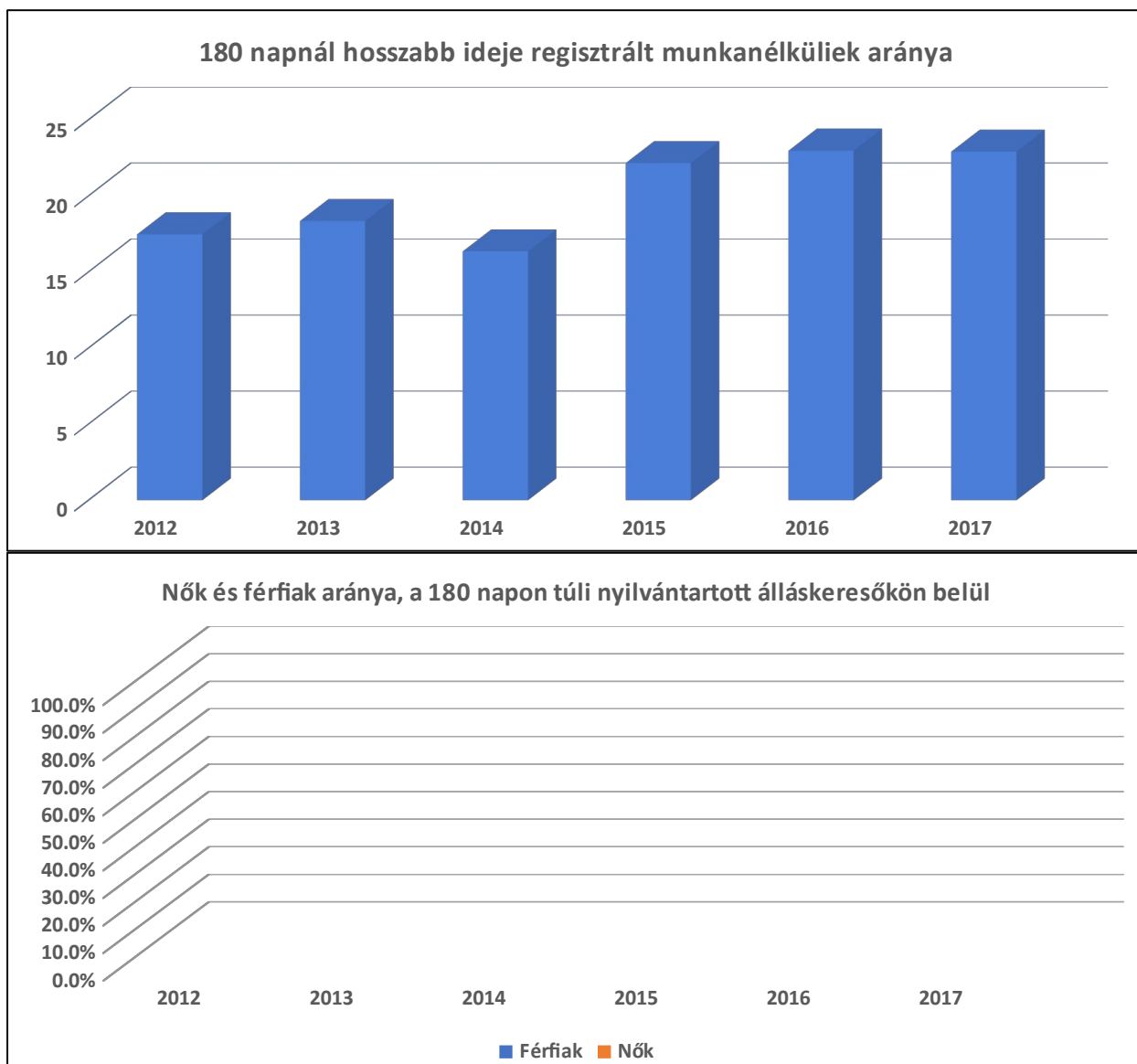
Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra. A településen nincs jelentős létszámot foglalkoztató vállalkozás.

A település működő regisztrált vállalkozások száma tekintetében elmondható, hogy kis létszámú vállalkozások, 1 – 2 főt foglalkoztató szervezetek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	17	21	36	57	36,8%	63,2%
2013	18	13	29	42	31,0%	69,0%
2014	16	10	26	36	27,8%	72,2%
2015	22	8	13	21	38,1%	61,9%
2016	23	7	13	20	35,0%	65,0%
2017	23	5	9	14	35,7%	64,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy bár a regisztrált munkanélküliek aránya 2014. évtől kezdődően csökkent a településen, továbbra is súlyos problémát okoz az állásnélküliek visszakерülése a munkaerőpiacra. A nyilvántartott álláskeresők között a tartós munkanélküliek arányának növekedése láttatja, hogy többségük olyan munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, mely megléte tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is. A csökkenés okaként itt is elmondható, hogy a hosszabb vagy rövidebb idejű közfoglalkoztatásban való részvétel befolyásolja a regisztrált munkanélküliek számának csökkenését.

A pályakezdő, 18-29 éves fiatalok között az álláskeresők arányában csökkenés figyelhető meg. Arányuk a munkanélküliek között gyakran a szakmai gyakorlat hiányából fakad. A fiatalok ugyanis sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a valós, gyakorlatban elsajátítható tapasztalatuk hiánya miatt nem alkalmazzák őket a munkáltatók. Az iskolarendszerbe épített szakmai gyakorlatok eltérő színvonalúak, így ezek csak bizonyos esetekben nyújtanak megoldást a fenti problémára. Itt is a helyben működő, közfoglalkoztatási programok, vagy a munkaügyi szervek által indított pályakezdők foglalkoztatását célzó támogatási formák nyújtanának megoldást ezen korosztály számára a munka világába történő elhelyezkedésre.

Az önkormányzat alkalmaz diákmunkán tanulókat, és fogad önkéntes programban résztvevő fiatalokat. A jövőben tervezi olyan projekteket való részvételt, melyben a fiatalok a munkaerő piaccal ismerkedhetnek.

b.) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül.

A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	85,9%	70,0%	14,1%	30,0%
2011	93,9%	85,3%	6,1%	14,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Tiszateleken 2001 és 2011 között növekedett az általános iskolai 8. évfolyamot elvégzett 15 éves és idősebb népesség aránya. A 3.2.5. számú táblázatból kiolvasható, hogy csökkent a férfiak és nők közötti különbség: 2001-ben a női lakosság 30 %-a, a férfi lakosság 14,1%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 14,7%-ra, férfiak esetében 6,1%-ra szelődött.

A szakképzetlen, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező munkavállalók a környező településeken sem találnak megfelelő állást. A cigány származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a munkaügyi központ számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekszik elősegíteni. A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket, és próbálja visszavezetni őket a munka világába.

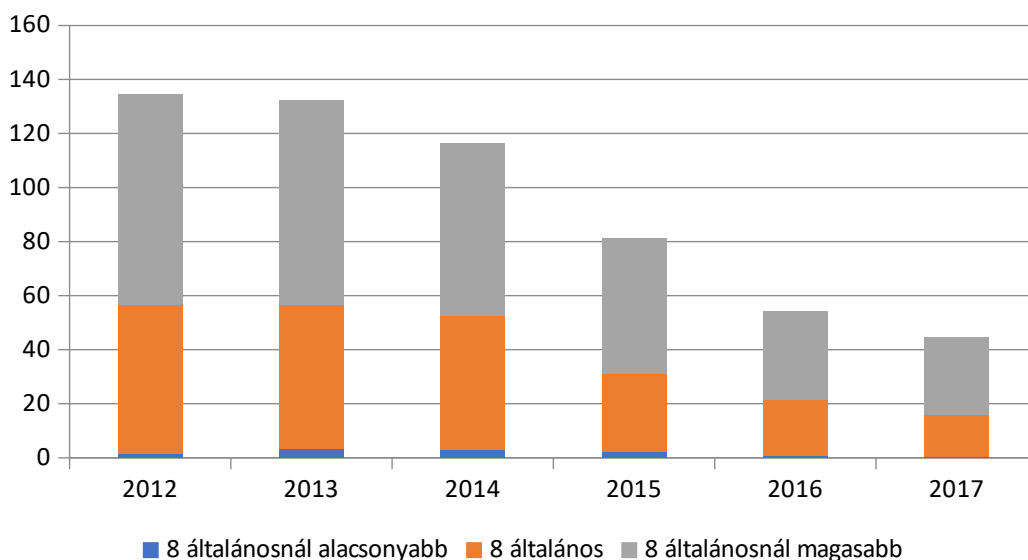
A közfoglalkoztatási programokat igyekszik az önkormányzat kiterjeszteni intézményeire is. A programok tekintetében figyelmet fordít a pályakezdekők foglalkoztatására együttműködve a munkaügyi szervekkel.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	135	2	1,1%	55	40,9%	78	58,0%
2013	132	3	2,5%	53	40,3%	76	57,3%
2014	116	3	2,6%	50	42,6%	64	54,8%
2015	81	2	2,5%	29	36,0%	50	61,5%
2016	54	1	1,4%	21	38,2%	33	60,4%
2017	45	0	0,6%	16	35,2%	29	64,2%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

A 3.2.6. táblázatban látható, hogy 2013 és 2016 között a nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása kis mértékben, de átalakult. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya kis mértékben csökkent. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek arányának csökkenése látható 2015 évtől kezdődően. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya növekedést mutat.

A felnőttoktatásban való résztvevőkről nincs adatunk. A TEIR rendszerből származó adatokat tartalmazza a táblázat.

A hiányzó adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a településen nyilvántartott munkanélküliek között még mindig nagyon magas azok aránya, akik csak alapfokú végzettséggel rendelkeznek. Középfokú végzettség hiányában a szakképesítések többsége sem szerezhető meg, így ezeknek a lakosoknak a többsége a munkaerőpiac csak olyan területein tud elhelyezkedni, ahol semmilyen speciális szaktudásra nincs szüksége. A 16. életév betöltésével Magyarországon megszűnik a tankötelezettség, így semmilyen jogszabály által biztosított forma

nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük” arra, hogy középfokú képzést szerezzenek. Az iskolarendszeren kívüli szakképzés megszerzésének egyik 24 lehetőségként alakult ki az utóbbi években, hogy a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül pl. közfoglalkoztatási program keretein belül, a munkavégzés alól felmentve szerez valamilyen dokumentált szakképzést.

c.) Közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *							
Tiszatelek Szabolcs-Szatmár- Bereg megye Ibrányi járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019 01-11. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	8	30	23	26	9	7	5
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	21	21	21	26	21	19	16
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	34	22	50	69	81	75	71
-- Mezőgazdaság	8	10	15	15	14	13	13
-- Belvízelvezetés	17	12	20	15	14	12	2
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	9	1	15	16	14	12	3
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	-	-	-	-	-
-- Belterületi közutak karbantartása	-	-	-	11	14	12	3
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	-	-	-	-	12	14	3
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	0	0	1	12	14	12	13
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-
-- Szociális jellegű	-	-	-	-	-	-	35

program									
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	63	74	94	121	111	101	92		
Közfoglalkoztatási mutató	6,10%	7,33%	9,54%	12,38%	11,35%	10,48%	9,69%		
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	78	52	37	26	23	21	19		
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	12	12	12	13	13	11	10		
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	38	42	31	19	14	9	7		
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	128	106	81	58	50	41	36		
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	12,33%	10,52%	8,18%	5,96%	5,12%	4,26%	3,79%		
Közfoglalkoztatási ráta	31,88%	39,43%	53,82%	67,48%	68,91%	71,11%	71,86%		
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	1 034	1 008	988	978	981	965	949		
	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%
	10%	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%
	19%	20%+							

<http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás

- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

2013 és 2016. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő startmunkaprogram.

2013. évben Tiszateleken a mezőgazdasági program és a belvízelvezető rendszerek rendbetételére irányuló program valósult meg. A mezőgazdasági program keretein belül konyhakerti növények termelése valósult meg, amelyek a település óvodájának konyhájára kerültek a közétkeztetés alapanyagaként. A belvízelvezető-rendszerek rendbetétele program keretein belül az árkok rendbetétele, tisztítása, burkolása valósult meg. A 2014-es évben a korábbi programokon túl a bel- és külterületi utak rendbetétele program valósult meg. 2016 évben e programok tovább bővültek, hiszen a helyi sajátosságokra épülő program indult el, melynek keretein belül falubútorok készültek fából, buszvárók, filagória épült, valamint ez évben került lefedésre a községi piactér. 2017-ben folytatódtak a start programok, valamint a minden évben megvalósuló hosszabb idejű közfoglalkoztatási program. A hosszabb idejű közfoglalkoztatási programban köztisztasági feladatok, szociális kiegészítő munka, közterületek takarítása, önkormányzati intézmények udvarának takarítása feladatokat láttak el a közfoglalkoztatottak.

2018. évben a start programok újdonság volt a településen keletkező illegális hulladék felszámolását célzó program elindítása, mellyel a közfoglalkoztatottak létszáma tovább növekedett. Ennek keretein belül együttműködött az önkormányzat a Nyír-Flop Kft-vel, aki az összegyűjtött hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról gondoskodott. Ez évben a belvíz, a mezőgazdasági, valamint a hosszabb idejű közfoglalkoztatási programba kb. 85 fő vett részt. A közfoglalkoztatásba bevont munkavállalók száma növekedést mutatott, hiszen a közfoglalkoztatási programok kínálata is bővült, valamint a községben az alacsony iskolai végzettséggel vagy iskolai végzettséggel nem rendelkező munkavállalók száma igen magas, így számukra egyetlen foglalkoztatási lehetőség a közfoglalkoztatás.

2019. évben a Start mezőgazdasági programban, a szociális programban (ami ez évben magában foglalja a korábbi szociális programokat, valamint az illegális hulladék és belvíz programot), valamint a helyi sajátosságokra épülő programban 78 fő vesz részt.

Szükséges azonban újból hangsúlyozni, hogy a közfoglalkoztatás csak átmeneti megoldást nyújt a munka nélkül maradt lakosság számára, nem lehet tartós célként meghatározni a közfoglalkoztatási programban való részvételt.

d.) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok, stb.)

A település működő regisztrált vállalkozások száma tekintetében elmondható, hogy kis létszámú vállalkozások, 1 – 2 főt foglalkoztató szervezetek. A kiskereskedelmi üzletek száma jelentős mértékben nem változott az elmúlt időszakban, sőt kiskereskedelmi üzletek zártak be.

A településen befizetett iparüzési adó összege sem jelentős, hiszen a helyi vállalkozások nem bővítik tevékenységüket, mellyel jövedelemszerző tevékenységük is stagnált. A település

önkormányzata igyekszik minden, a munkaügyi szervek által biztosított foglalkoztatási programban részt venni.

Az elmúlt időszakban megvalósultak a településen felzárkóztató képzések (pl. azoknak, akik még 8 osztállyal sem rendelkeznek), azonban a programot elvégzők ismét az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programok keretein belül dolgoznak.

A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak minimális részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a környező településesen, valamint a megyeszékhelyen lévő munkahelyek elérhetősége. Arra vonatkozóan, hogy az aktív korú lakosság közül mennyien járnak a környező településekre, illetve a megyeszékhelyre dolgozni, nincs adatunk.

A település és a megyeszékhely között az autóbusz közlekedés jó, mivel óránkénti buszjárat működik. A gyakori buszjárat miatt a távolabb dolgozóknak sem jelent gondot a tömegközlekedéssel történő munkába járás.

A legközelebbi város Nagyhalász, amely a megyeszékhelyre vezető útvonalon található. Sajnos azonban Nagyhalászban sincs jelentős mértékű, nagy számú foglalkoztató, aki jelentős számú, nagyrészt szakképzetlen, vagy legalább középfokú végzettséggel rendelkező munkavállalónak tud munkahelyet biztosítani.

e.) A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés

A településen az alapfokú oktatás megoldott, hiszen rendelkezünk általános iskolával. A 16. életév betöltésével Magyarországon megszűnik a tankötelezettség, így semmilyen jogszabály által biztosított forma nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük” arra, hogy középfokú képesítést szerezzenek. A 8. osztály elvégzése után a tanulók nagy része beiskolázásra kerül a középfokú intézményekbe, azonban nem mindenki végzi el a képzéseket. Így a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok szervezése az önkormányzat feladatává válik együttműködve az illetékes munkaügyi szervekkel.

A képzési programok tekintetében nagy jelentőségű a 25 év alatti munkavállalók képzése, akik a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, valamint a lakóhely és a képzés helyszíne közötti utiköltségtérítésre is, továbbá a teljes képzési díj és az első vizsga költsége sem az ügyfelet terheli.

f.) A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Tiszatelek Község Önkormányzatának és intézményeivel, valamint az illetékes munkaügyi szervekkel illetve a településen működő civil szervezetekkel jónak mondható az együttműködés. Lehetőségeikhez mérten valamennyien pályázatok és a programlehetőségek kihasználása mellett segítik a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a képzések és foglalkoztatás bővítését.

3.2.7. számú táblázat - Felnttktatásban résztvevők			
Év	Általános iskolai felnttktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnttktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	-
2013	0	0	-
2014	0	0	-
2015	0	0	-
2016	0	0	-
2017	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnttktatásban résztvevők száma középokú iskolában								
Év	Középokú felnttktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnttktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnttktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnttktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnttktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0	-	0	-	0	-	0
2013	0	0	-	0	-	0	-	0
2014	0	0	-	0	-	0	-	0
2015	0	0	-	0	-	0	-	0
2016	0	0	-	0	-	0	-	0
2017	0	0	-	0	-	0	-	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

g.) A mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen az érintett célcsoport esetében az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg és alkalmazták többek között a roma lakosságot. Az önkormányzat intézményeit áttekintve elmondható, hogy helyi roma lakos is van a foglalkoztatottjai között.

h.) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívok együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok,

vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

A hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén adatokkal nem rendelkezünk, célunk az esélyegyenlőség megvalósítása az ilyen típusú megkülönböztetés teljes kizárása, megelőzése.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) szabályozása alapján a magyar önkormányzati rendszer széles (tág) hatáskörű modell, azaz az Möt. szerint a helyi önkormányzatok a helyi közügyek teljességét kötelesek ellátni. Helyi közügynek minősül a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátása, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek a megteremtése. E széles hatáskörnek része a szociális szolgáltatások, valamint néhány pénzbeli és természetbeni ellátás biztosítása. Az Möt. 13. § (1) bekezdése - 8. pontjában szerepel a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások - taxatívum tartalmazza az önkormányzat azon feladatait, melyeket működése során biztosítania kötelező.

Az ellátási kör szabályait szociális ellátások, valamint szolgáltatások esetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások esetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza.

A törvénymódosítás értelmében 2015. január 1-től a szociális terület is jelentős változáson ment át és ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került.

Tiszatelek Község Önkormányzata által hozott 14/2019.(XII. 17.) számú rendelete szabályozza helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő pénzbeli, valamint természetben biztosított szociális támogatások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, valamint az igénybevétel módját, feltételeit.

Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elváltak egymástól, és átalakult a finanszírozás rendszere.

Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a korábban jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások igényelhetők, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra vagy más címen kifizetett segélyek.

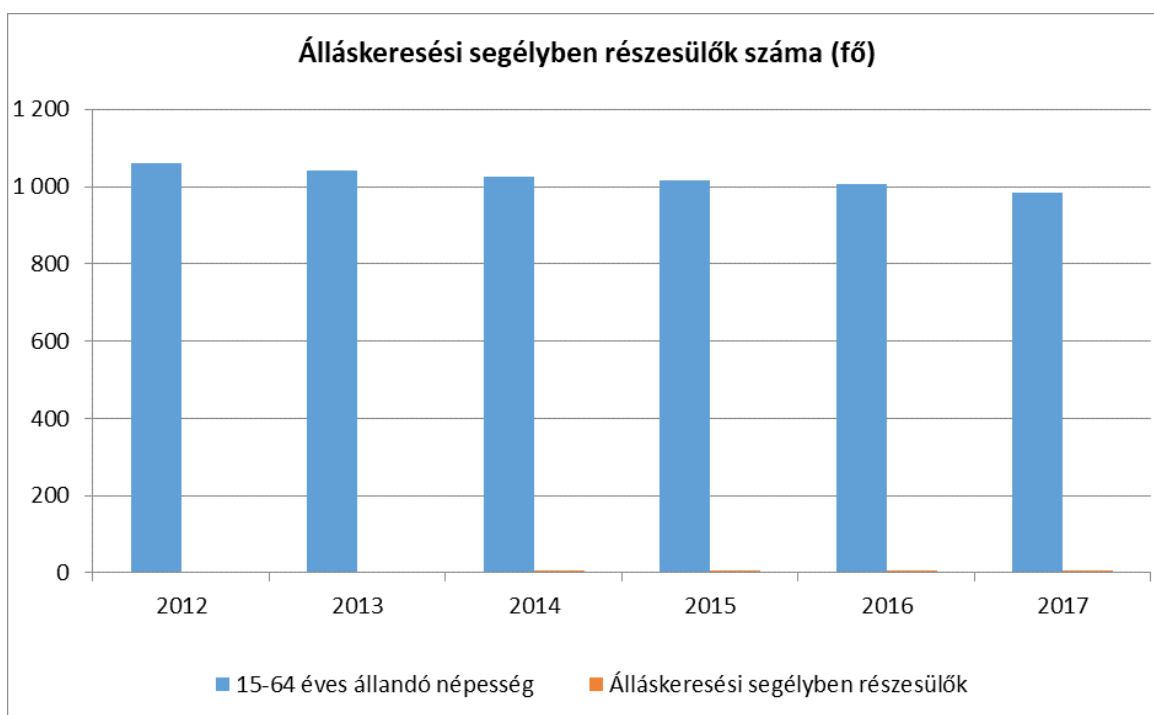
Tiszatelek Község Önkormányzata által adható ellátások formái a szociális rászorultságtól függően:

- a) Rendkívüli települési támogatás
- b) Települési támogatások
 - ba) lakásfenntartási kiadások támogatása
 - bb) temetési költségekhez biztosított települési támogatás
 - bc) gyógyszer támogatás
 - bd) köztemetés

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	1 062	1	0,1%
2013	1 042	4	0,3%
2014	1 025	5	0,5%
2015	1 016	7	0,6%
2016	1 006	8	0,8%
2017	985	7	0,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának 2 típusa van:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- a rendszeres szociális segély.

A jogosultság megállapításának feltételei:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- e) akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g) akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat. (forrás: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény)

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

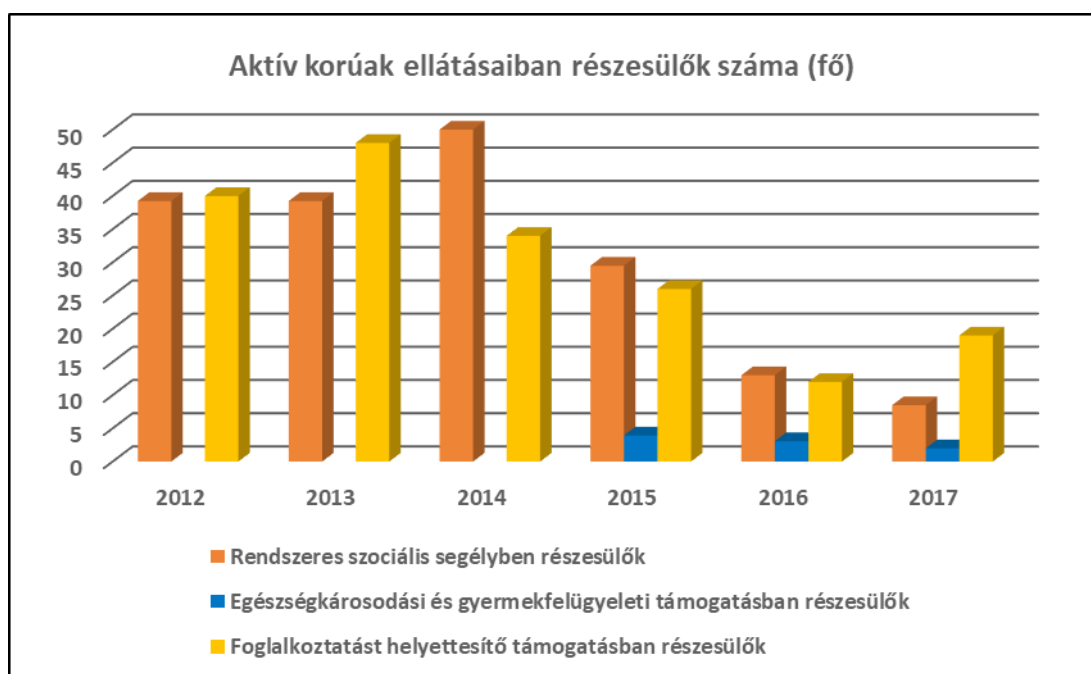
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	135	14	10,2%
2013	132	15	11,3%
2014	116	12	9,9%
2015	81	9	11,4%
2016	54	8	14,3%
2017	45	7	15,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	39		3,70%	40	29,74%
2013	39		3,77%	48	36,29%
2014	50		4,88%	34	29,25%
2015	30	4	2,90%	26	32,00%
2016	13	3	1,29%	12	22,12%
2017	9	2	0,86%	19	42,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy a községben a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

Az aktív korúak ellátásaiban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat a vizsgált időszakban. Ehhez nagyban hozzájárul az önkormányzat által szervezett különböző közfoglalkoztatási programok, melyekben évről-évre kb. helyi szinten 150 fő van bevonva átlagban.

Közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

a.) Bérlet állomány

Tiszatelek Község Önkormányzata nem rendelkezik olyan ingatlannal, mely bérlakásként hasznosítható, és a lakáshoz jutás támogatási formái sem működnek a településen.

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	546	0	0	0	0	0	0	0
2013	547	0	0	0	0	0	0	0
2014	547	0	0	0	0	0	0	0
2015	547	0	0	0	0	0	0	0
2016	547	0	0	0	0	0	0	0
2017	547	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a lakásállomány stagnáló. A vizsgált időszakban nem mutatható ki nagyobb számú lakásállomány növekedés. Ennek oka a település népeségmegtartó erejének csökkenése, hiszen a községben egyetlen nagy foglalkoztató az önkormányzat, a munkahelyek hiánya jellemző a szomszédságban található településekre is.

b.) Szociális lakhatás

Nem releváns.

c.) Egyéb lakás célra használt nem lakáscélú ingatlan

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

d.) Lakhatást segítő támogatások

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja az Szt-ben és a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás. A támogatás pénzbeli és természetbeni ellátásként is folyósítható.

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	177	0
2013	160	0
2014	158	0
2015	173	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-től kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosítanak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

Tiszatelek Község Önkormányzata a 14/2019.(XII. 17.) önkormányzati rendeletében szabályozza a lakásfenntartási támogatás igénybevételének szabályait és feltételrendszerét, mely az alábbi:

A rendelet 8. §.-a az alábbi szabályozást tartalmazza:

- (1) Az önkormányzat települési támogatás keretében a szociálisan rászoruló háztartások részére, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, továbbá létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került személynek adhat lakásfenntartási támogatást. Az önkormányzat települési támogatásként a háztartás tagjai által lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos meghatározott rendszeres kiadásai viseléséhez támogatást nyújt, a képviselő-testület 2020. évben a lakásfenntartási kiadások támogatása jogcímen a **települési támogatást csak 2020. december 31. napjáig állapítja meg.**
- (2) Lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek háztartásában:
 - a) Amennyiben az egy főre eső nettó havi jövedelem a 60.000.-forintot nem haladja meg, úgy a támogatás összege háztartásonként: 4.000. –Ft/hó.
 - b) Amennyiben az egy főre eső nettó jövedelem a 95.000.-Ft-ot nem haladja meg, úgy a támogatás összege háztartásonként: 3.000.-Ft/hó.
 - c) a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona, továbbá
 - d) a lakókörnyezetét rendben tartja.

A táblázatból látható, hogy a lakhatást segítő támogatásokat az elmúlt években egyre többen veszik igénybe, ebből következtethetünk arra, hogy az eladósodott lakosok száma is növekszik. Az önkormányzat a folyamatos tájékoztatással igyekszik segíteni azokon, akiknek a lakhatása anyagi okokból veszélyeztetve van.

e.) Eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. A legveszélyeztetettebb csoportok a kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

f.) lakhatás egyéb jellemző: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Községünk külterületén kevés tanya ingatlan található, amelyek jellemzően magántulajdonban állnak. A tanya ingatlanok többsége közművel nem rendelkezik. Időszakos használatban vannak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános

tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen a területen az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas.

A 2001-es népszámláláskor mindösszesen a teljes lakosság igen kevés %-a vallotta magát romának. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mert a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A teljes lakosságon belül a roma lakosság számának meghatározására csak becstelt adatok állnak a rendelkezésre. (kb. 40-50 fő)

a.) A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

A településen etnikailag szegregált lakókörnyezet nem alakult ki

b.) A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Komoly anyagi problémákkal és krízishelyzetekkel küzdenek és alapvető szükségleteik kielégítésében szorulnak segítségre. Nagy dilemma az őket segítő munka, mely arra irányulna, hogy megtörténjen reintegrációjuk a munka világába. Míg alapvető szükségleteik nincs kielégítve ez a feladat nagyon nehéz, szinte lehetetlen.

Az itt élő kb. 10 család megközelítőleg 40-50 főt számlál. Az itt élő aktív korú lakosság jelentős részük szakképzetlen, 8 általános végzettséggel sem rendelkezik. Ezért számukra egyetlen jövedelemforrás a közfoglalkoztatásban való részvétel. Gyermekük halmozottan hátrányos helyzetűek.

c.) Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A település utcáinak nagy részéről elmondható, hogy nem rendelkezik roma család lakóingatlanokkal. A kormányzat családtámogatási rendszere által nyújtott támogatásokból a községben régebbi lakóingatlanokat meg tudnak vásárolni, így nem alakult ki szegregált környezet.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a.) Az egészségügyi alapszolgáltatáshoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település egészségügyi mutatói viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki. A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet. A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme az önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjai. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A 0-18 éves roma korosztály körében az alultápláltság nem jellemző probléma.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A településen 1 fő vállalkozó háziorvos biztosítja az egészségügyi ellátást, melyet a gyógyszerértékesítési ellátás és védőnői szolgálat egészít ki. Betöltetlen háziorvosi, védőnői valamint ápolónői státusz nincs Tiszateleken.

A községben 1 orvosi rendelő, 1 gyógyszerértékesítési és 1 védőnői szolgálati körzet található. Ezek közül az orvosi rendelő és védőnői szolgálat épülete akadálymentes. A védőnői szolgálatnak helyet adó épület 2018 évben pályázati forrásból felújításra, bővítésre került, így az ellátást egy a kor igényeinek megfelelő épületben tudják igénybe venni a lakosok. Az iskolaegészségügyi feladatok végrehajtása az előírások szerinti, a háziorvos és a védőnő látja el ezen feladatokat. Tiszateleken a család- és névelési gondozás a védőnői feladatellátás keretében biztosított. (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós, szoptatós anyag gondozása)

Járóbeteg ellátást a dr. Béres József Egészségügyi Centrum látja el, melyet Ibrány és Nagyhalász városok határában helyezkedik el, Tiszatelek községtől kb. 15 km-re. Az intézet elérhető autóbusszal, kerékpárral az előző időszakban megépült kerékpárúton, valamint gépkocsival is. Tiszatelek Község Önkormányzata a település 9 személyes kisbuszával hetente egy alkalommal szervez utat vérvételre a járóbeteg központba a település lakosai számára. Ebben az egészségügyi központban működik a térséget ellátó központi orvosi ügyelet is.

Széles körű egészségügyi ellátást biztosítását valósították meg a szakellátó központ létrehozásával, hiszen belgyógyászati, kardiológiai, bőrgyógyászati, sebészeti, nőgyógyászati, csecsemő és gyermekgyógyászati, reumatológiai, pszichiátriai, szemészeti, ortopédiai, urológiai szakrendelések, valamint fizioterápia, gyógytorna, röntgen-diagnosztika, labor működését teszi lehetővé és elérhetővé a körzetben élő lakosok számára.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadigondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást kérni az Ibrányi Járási Hivatal Kormányablakában lehet.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	94
2013	25
2014	55
2015	32
2016	41
2017	72

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma növekedést mutat. Ez a növekedés nagy arányú a 2017-es évben, ami azzal is magyarázható, hogy rosszabbak lettek a jogosultak anyagi körülményei.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	14	0	14
2013	9	0	9
2014	16	0	16
2015	n.a.	0	-
2016	10	0	10
2017	10	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b.) Prevenációs és szűrőprogramok (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A házi orvosok statisztikai adatai szerint a felnőtt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a mozgásszervi betegségek. Magas arányt képvisel a kor specifikus cukorbetegség, és a különböző légúti megbetegedések is.

Fontos, hogy a nőgyógyászati daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó méhnyakrákszűrések folytatásához a városban továbbra is megfelelő szakrendelő álljon rendelkezésre, mely előfeltétele a nők minél szélesebb körű bevonásának is. A házi orvosok jelentős prevenációs munkát végeznek, a városban egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek. Többek között hipertóniaszűrés, az anyagcsere betegségek feltérképezése, az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb. Az elmúlt években

emelkedett az onkológiai szűréseken résztvevők száma. A kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető. A rendszeres szűrések körébe tartozó nőgyógyászati vizsgálatok köre (mammográfia, UH,) a megyeszékhelyen, Nyíregyházán elérhető.

Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik.

A gyermekek 2016-ban is több alkalommal vettek részt az iskolák által szervezett egészségnapokon, elsősegélypontot biztosítottak, részt vettek osztályfőnöki órákon, gyógynövényekről tartottak előadást, egészséges táplálkozásról tartottak egészség órákat, személyes konzultációkat biztosítottak tinédzserkorú lányoknak, szűrővizsgálatokhoz kapcsolódóan segítették a vizsgálatokra eljuttatni a problémás diákokat, szükség esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét is kérték.

Az egészségügyi szűrővizsgálatok ugyanúgy az óvodákban is kötelezőek évente és meg is valósulnak az intézményében: fogászati és hallás szűrővizsgálatok, szinte heti rendszerességgel jönnek az óvodákba a védőnők fejtetvesség vizsgálatra. Minden óvodánk különösen nagy hangsúlyt fektet az egészség megőrzésére, Rengeteg programot tervezünk és valósítunk meg éves szinten preventív jelleggel: sportnapok, gyümölcsnapok, előadások az egészséges táplálkozásról,

c.) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A dr. Béres József Egészségügyi Centrum látja el ezt a szolgáltatást a térségben. A fizioterápia a reumatológiai szakrendeléssel szoros együttműködésben dolgozik. A gyógytorna szintén a reumatológiai szakrendeléssel szorosan együttműködve látja el a betegeket. Ezen szolgáltatások finanszírozása OEP támogatásból történik.

d.) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen az önkormányzat fenntartásában működő Tiszateleki Napköziotthonos Óvoda és Konyha látja el a közétkeztetési feladatokat. A konyha ezen felül vendégebédet biztosít a településen élőknek a működési engedélyben meghatározott létszámig.

Az étlapok összeállításánál biztosítják a korcsoportonként szükséges napi tápanyag bevittelt (kcal, fehérje, zsír, szénhidrát), figyelembe véve az idényszerűséget, a változatosságot. A diétás közétkeztetést orvosi igazolás mellett vehetik igénybe náluk a gyerekek.

e.) Sportprogramokhoz való hozzáférés

A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi – fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

A sport koncepcióban megfogalmazott alapcél megvalósításának középpontjába az iskolai testnevelést, a szabadidősportot helyezi, miszerint az iskolai testnevelés órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon kell rászoktatni a fiatalokat, hogy igényük legyen természetes mozgásszükségleteik kielégítésére, kialakuljon náluk az aktív mozgás iránt való igény. Az általános iskola rendelkezik tornaszobával, ahol a sportolási lehetőség biztosított az intézmény diákjai számára.

A térségben, Ibrányban működő Tanuszoda évközben szervezeten biztosítja az Ibrány és térségében élő általános iskolás korú gyermekek számára az úszást (testnevelés óra keretein belül). A tanuszoda szolgáltatási bárki részére elérhetők.

f.) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen nem működik személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátást biztosító intézmény.

g.) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h.) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzügyi ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

A kultúra kitüntetett helyet foglal el az esélyegyenlőség megteremtésének elősegítésében, az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében. Jelenősége túlmutat az ágazati megközelítés szempontjain, felzárkóztató, kiegyenlítő szerepe miatt, valamint azért, mert a kulturális hátrány az esélyegyenlőtlenség forrása, rögzítője lehet.

A települési önkormányzat igyekszik minden lakos számára megfelelő minőségű közösségi élethez való hozzájutást biztosítani.

Települési programok szervezésével egyre magasabb színvonalú közösségi életet alakít ki. (Nemzeti ünnepeink közös ünneplése a helyi, térségi civil szervezetekkel, egyházi szervezetekkel: Hunyadi Mátyás emléknap, március 15, gyermeknap, augusztus 20, október 23, idősek napja, karácsonyi ünnepség). Ezen programok lebonyolításában együttműködik a települési önkormányzat a helyi általános iskolával, hiszen az intézmény diákjai színvonalas műsorral kedveskednek a résztvevőknek. A gyermekek (akik között roma és nem roma gyermek is részt vesz a műsorban) lelkesen készülnek a fellépésekre, melyekre szüleik, nagyszüleik és testvéreik is ellátogatnak.

Minden év végén (decemberben) került megrendezésre a települési önkormányzat közmeghallgatása, amely fórum a településen felmerülő problémák megvitatásának és megoldásának valamennyi lakos számára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tiszatelek Községben nem működik kisebbségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megfelelő, pontos adatbázis hiánya	Felmérés, adatgyűjtési program szervezése
Alacsony iskolai végzettség	Képzési programok indítása
Nagyarányú munkanélküliség	Foglalkoztatási programok helyi szinten
Szegregáció (Bessenyei telep)	Szegregált környezet megszüntetésére irányuló programban való részvétel
Esélyegyenlőség területén képzett szakember hiánya	Esélyegyenlőségi képzésen való részvétel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, mivel nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk melyik részén, a keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban élünk.

Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, ezért az a cél, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol intézheti ügyeit, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, vagy van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja! Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Tiszatelek eddig is, és a jövőben is arra törekszik, hogy a gyermekek születésüktől kezdve biztonságban és minél szélesebb körű ellátásban részesülve nevelkedjenek.

a) A veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	8	25
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	6	n.a.
2017	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekvédelmi alapellátás, mely működése Az 1997. évi XXXI. Törvény 96.§ (6) bekezdése alapján az önkormányzat átfogó értékelést kell készíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást Ibrány Város Önkormányzata által fenntartott és működtetett Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal társulási szerződés keretén belül biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálattal rendszeres kapcsolatot tart fenn az önkormányzat, amely vonatkozik a jelzőrendszer tagjaira is. A gyermekek átmeneti gondozása biztosított a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Intézményfenntartó Központ által, akivel az önkormányzat ellátási szerződést kötött.

Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka. Amennyiben a szülő vagy gyermek nem tanúsít együttműködést, a családgondozó alapvető feladata a család motivációjának felkeltése a probléma megoldása iránt. Amennyiben ez nem vezet eredményre és a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll, a családgondozó javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére.

Tiszteleken elmondható, hogy a veszélyeztetett kiskorú gyermekek számáról nincs adat.

A településen élő gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai anyagi eredetűek, amely elsősorban a szülők munkalehetőségének hiányából, kilátástalannak megítélt helyzetükből

adódnak, melyet önerőből nem képesek megoldani, és ez többnyire a túlzott alkoholfogyasztásban nyilvánul meg.

A családjából kiemelt gyermekek szüleivel a családgondozók rendszeres kapcsolatot tartanak. Az a cél, hogy a gyermek visszahelyezhető legyen a családjába. Elmondható, hogy a legtöbb szülő él kapcsolattartási jogával rendszeres vagy alkalmasszerűen, de látogatja gyermekét.

A védelemben vételkor minden esetben halmozottan jelentkező problémákkal találkozunk, a családok egyszerre több működési zavart okoznak, a gyermek pedig több tünetet produkál. Sok esetben az együttműködés hiánya mellett kellett kezdeményezni a védelemben vételt. A háttérben családi konfliktusok, valós gyermekelhelyezés, kapcsolattartási problémák, bántalmazás, gyermeknevelési problémák, vagy a szülői elhanyagolás állt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy a közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

A településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma magas.

A településen a 2016. január 1-jei adatok szerint a gyermekek összetétele az alábbiak szerint alakult a lakónépesség körében:

Lakónépesség 2016. január 1-jén 1408 Fő

0-3 év közötti gyermekek száma: 41 fő

4-6 év közötti gyermekek száma: 45 fő

7-14 év közötti gyermekek száma: 115 fő

15-18 év közöttiek száma: 55 fő

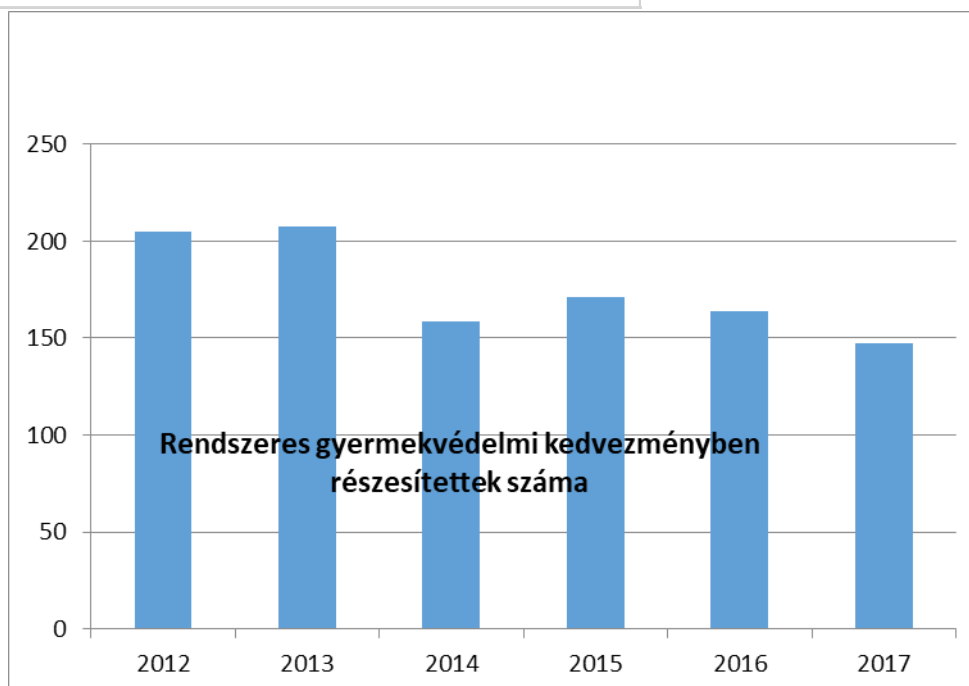
A rendszeres gyermekvédelmi támogatás formája a természetbeni kedvezményekre jogosító rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. 2006-ig rendszeres gyermekvédelmi támogatásról beszéltünk, mely pénzbeli támogatási forma 2006-ban beépült a családi pótlékba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogintézménye létrehozásának indoka volt a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő egyéb gyermekvédelmi kedvezmények (pl.: ingyenes, ill. kedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás, tandíjtámogatás, kollégiumi térítési díj támogatása) igénybevétele lehetőségének további biztosítása a rászoruló gyermekek részére. 2009. október 1. napjától a Legfőbb Ügyészség jelzése nyomán a gyermekvédelmi törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezései kiegészültek azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságra vonatkozó adatok a közoktatási és felsőoktatási intézménynek a gyermeknek, fiatal felnőttnek járó természetbeni ellátások és kedvezmények igénybevétele céljából továbbíthatók. Előfordult ugyanis, hogy a szülő nem jelentette be az oktatási intézménynek gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, aki emiatt ellátásoktól, kedvezményektől (pl. ingyenes étkeztetés) esett el.

2013. évben változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében fizetett természetbeni támogatás formája.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	205
2013	208
2014	159
2015	171
2016	164
2017	147

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője határozattal állapítja meg 1 év időtartamra. A törvény értelmében szintén a jegyző nyújtja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő természetbeni támogatást is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára, mint a jogosultság feltétele a 2017. évben az alábbiak szerint alakult:

- a családban élők esetében az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: öny.) 130%-át (2017. évben: 37.050.-Ft),
- egyedülálló esetében, valamint, ha a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, ill. a

nagykorú gyermek részére saját jogán megállapított kedvezmény esetében az öny. 140%-át (2017. évben: 39.990.-Ft). Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege (öregségi nyugdíjminimum) összege több éve változatlan, 2017. évben és jelenleg is: 28.500.- Ft.

Az öregségi nyugdíjminimum és a jövedelemhatár összege a 2013-es évhez képest nem változott.

Itt említendő meg azon személyek köre, akik nagykorúvá válásuk után is jogosultak a gyermekvédelmi kedvezményre.

Amennyiben az egyéb jogosultsági feltételek is fennállnak, a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 100 %-ban központosan finanszírozott ellátás. Tiszatelek Községben a táblázat adatiból kitűnik, hogy kis mértékben, de csökken a gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli települési támogatás:

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint 2015. március hó 01. napjától rendkívüli települési támogatást nyújt.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 14/2019.(XII.17.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 7. § (1) bekezdése értelmében rendkívüli települési támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy részére, a nem várt többletkiadásai céljára, vagy valamely – elsősorban önhibáján kívüli okra visszavezethetően – kieső jövedelmének részbeni pótlására, feltéve, hogy családjukban az egy főre jutó havi nettó jövedelem a nyugdíjminimum 250%-át, egyedül élő esetén a 300 %-át nem haladja meg és vagyona a család tagjainak nincs.

A támogatás egyszeri összege nem lehet kevesebb 3.000 Ft-nál, de alkalmanként a maximum a nyugdíj minimumot legkisebb összegének 100 %-át nem haladhatja meg.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer:

Tiszatelek Község Önkormányzata folyamatosan részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerben. Ez a támogatás az érettségi előtt álló, felsőoktatási tanulmányokat folytatni akaró („B” típusú pályázat), valamint a már felsőoktatási tanulmányokat kezdő („A” típusú pályázat) fiatalok részére kerül kiírásra. 10 hónapon keresztül részesülnek támogatásban. Az önkormányzati támogatás összege egységesen 5.000 Ft/fő/hó, melyet az felsőoktatási intézmény még ugyanennyivel kiegészít. A támogatást a tanulmányi ösztöndíjjal együtt utalják ki a sikeres pályázónak. A településen a támogatásban részesítettek száma nagy eltérést nem mutat az évek során (15-18 fő). Aránylag sok a felsőoktatási intézménybe továbbtanuló fiatal. Az ösztöndíj bírálata helyi szinten történik, szociális rászorultság alapján az önkormányzat által készített szabályzat figyelembevételével.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A Gyvt. 151. § (5) bekezdés a) pontja határozza meg azoknak a gyermekeknek a körét, akik ingyenesen, vagy kedvezményesen étkezhetnek.

A 2017-es évben az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kellett biztosítani

- a.) a bölcsődében vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy
 - fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval,
 - munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át
 - vagy
 - nevelésbe vették;
- b.) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
- c.) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d.) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kellett biztosítani

- a. az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b. az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

2017. évben az alábbiak szerint alakult a kedvezményes iskolai étkeztetés létszáma (hó/fő)

Óvoda: 40 fő (100 %-os kedvezményben részesülő)

Általános Iskola

- Menza 25fő (100 %-os kedvezmény)
- 8 fő(50 %-os kedvezményben)
- 15 fő (nem részesült kedvezményben)
- Napközi 77 fő (100 %-os kedvezmény)
- 10 fő (50 %-os kedvezmény)
- 40 fő (nem részesült kedvezményben)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Tiszatelek Községben nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen magas a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

2017. december 31-én nyilvántartott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

<i>Megnevezés</i>		<i>December 31-én nyilvántartottból korcsoport szerint</i>					
		<i>0-2 éves</i>	<i>3-5 éves</i>	<i>6-13 éves</i>	<i>14-17 éves</i>	<i>18 évesnél idősebb</i>	<i>összesen:</i>
<i>Megállapított hátrányos helyzetűek száma</i>		3	7	18	2	0	30
<i>ebből</i>	<i>szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt</i>	2	4	8	1	0	15
	<i>szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottság miatt</i>	1	3	10	1	0	15
	<i>Elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma</i>		0	5	20	10	0	35
	<i>szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottság miatt</i>	0	5	20	10	0	35

a) védőnői ellátás jellemzői

A településen 1 védőnői körzet működik. 1 védőnő látja el a településen a területi védőnői valamint iskola védőnői feladatokat. Betöltetlen védőnői álláshely nincs a községben.

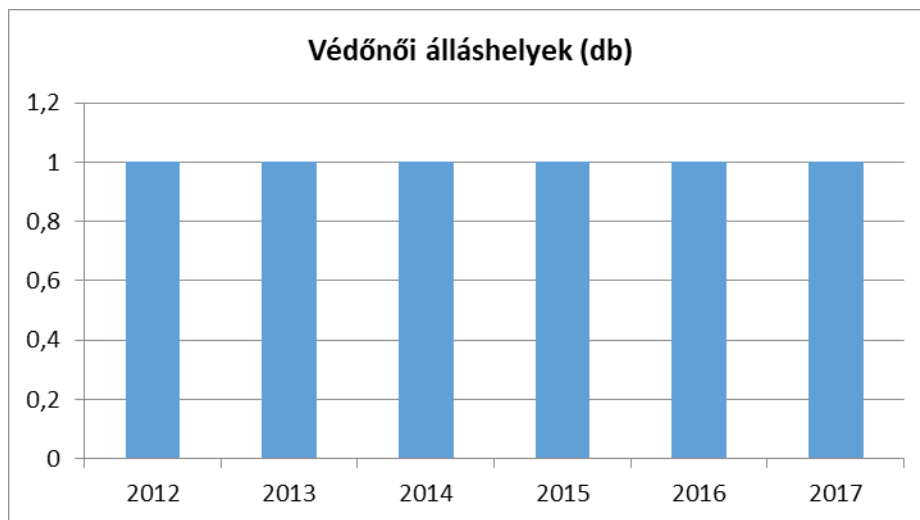
A védőnői tevékenység helyszínei: a Tanácsadóban önálló fogadóóra, illetve Várados és Csecsemő Tanácsadás keretein belül; a család otthonában családlátogatások során; nevelésioktatási intézményekben történő tisztasági vizsgálatok és egészségnevelés alkalmával; valamint közösségi programokra alkalmas helyszíneken. Gyermekevédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése. Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik.

Az egészségügyi prevenció tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	37
2013	1	48
2014	1	38
2015	1	40
2016	1	46
2017	1	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnő a várandós anyák és kisgyermek gondozásával foglalkozik. E mellett látja el az iskolai és óvodai védőnői feladatokat. A 0-3 év közötti gyermek ellátásán kívül ellátják még a várandósok, a 3-7 éves és 7-16 éves korúak gondozását is. Ezt mutatja az egy védőnőre jutó gyermekek száma a településen. Ez a szám kismértékű csökkenést mutat a vizsgált években, ami mutatja, hogy a születések száma jelentős mértékben nem csökkent.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Gyermekorvos helyi szinten havonta 1-szer rendel, de csecsemő és gyermekgyógyászati rendelés elérhető a településtől 10 km-re lévő Ibrány-Nagyhalászi Járóbeteg Szakellátó Központban. A járási központban, Ibrányban elérhető a gyermekorvosi rendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői					
Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2013	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2014	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2015	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2016	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés					

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A helyi oktatási intézményekbe járó, fejlesztésre szoruló gyermek részére fejlesztő pedagógus igénybevételére időszakos jelleggel van lehetőség, melyet az intézmény határoz meg.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása. A gyermekjóléti és családsegítő ellátási feladatokat a települési önkormányzat társulás formájában működteti, melynek központja Ibrányban van.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátását a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, azok végrehajtási rendeletei, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott szakmai irányelvek, módszertani útmutatók, protokollok határozzák meg.

A család és gyermekjóléti szolgáltatást társulás formájában látja el a település Ibrányi központtal.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Tiszatelek településen bölcsőde nincs, a 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása a szomszédos Paszab településen biztosított.

e) gyermekvédelem

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást Ibrány Város Önkormányzata által fenntartott és működtetett Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal társulási szerződés keretén belül biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálattal rendszeres kapcsolatot tart fenn az önkormányzat, amely vonatkozik a jelzőrendszer tagjaira is. Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka. Amennyiben a szülő vagy gyermek nem tanúsít együttműködést, a családgondozó alapvető feladata a család motivációjának felkeltése a probléma megoldása iránt. Amennyiben ez nem vezet eredményre és a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll, a családgondozó javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére.

A településen élő gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai anyagi eredetűek, amely elsősorban a szülők munkalehetőségének hiányából, kilátástalannak megítélt helyzetükből adódnak, melyet önerőből nem képesek megoldani, és ez többnyire a túlzott alkoholfogyasztásban nyilvánul meg.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai között szerepelnek

- a) Tájékoztatás, információnyújtás
- b) Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- c) Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- d) Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- e) Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- f) Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- g) Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.
- h) Munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékossgal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- i) Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- j) Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, gyermekorvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek gyermek veszélyeztetettségéről.

A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni. A jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztása esetén fegyelmi felelősségre vonásra is sor kerülhet.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen sem anyaotthon, sem családok átmeneti otthona, illetve egyéb krízishelyzetben lévőket segítő egyéb ellátási forma nincs. A rászorultak a rendkívüli települési támogatásban részesülhetnek.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmódra nevelés a köznevelési intézményekben jelen van, ez elkezdődik már az óvodában. Sport tevékenységre az iskola keretek között lehetőség nyílik, a szabadidős és szünidei programokat a köznevelési intézmény, az egyházak pályázati források igénybevételeivel valósítják meg. (pl. nyári táborok szervezése) Az iskolai programokba beépül az egészséges táplálkozásra nevelés is, hiszen minden évben egészségnapot szerveznek. A gyermekek számára fontos a sportolási lehetőség. Viszont a településen egy sportpálya van. Terveink között szerepel egy műfüves focipálya kialakítása, valamint egy füves focipálya kialakítása.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A települési önkormányzat a közétkeztetést a községben működő Tiszateleki Napköziotthonos Óvoda és Konyha intézményben működő konyha működésével oldja meg. Az intézményi gyermekétkeztetés kifejtésre került a 4.1 pont d.) részében.

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.

Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia. A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Ptk. 2:10. § (1) bekezdés szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni. Ennek megfelelően az önkormányzatnak bölcsődés kortól, azaz a gyermek 5 hónapos korától házasságkötéséig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a gyermekek szünidei étkeztetéséről gondoskodni.

A szünidei étkeztetés keretében tehát függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e, a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést biztosítani szükséges az alábbiak szerint:

- a.) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli, tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon;
- b.) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.

2017. évi szünidei gyermekétkeztetésben részesülők életkor szerinti bontásban

	HH (fő)	HHH (fő)	összesen (fő)
szünidei gyermekétkeztetésben részesült gyermekek száma összesen:	22	16	38
ebből : 0-2 éves	2	1	3
3-5 éves	4	3	7

6-13 éves	14	7	21
14-17 éves	4	3	7
18 éves vagy idősebb	0	0	0

2017. évi szünidei gyermekétkeztetésben részesülők szünidő típusa szerinti bontásban

	HH (fő)	HHH (fő)	összesen (fő)
tavaszi	18	12	27
nyári	20	18	38
ősz	12	11	23
téli	25	15	40

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs tudomásunk sértő tevékenységről.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Tiszatelek Község Önkormányzata fenntartásában 1 óvodai intézmény működik. A Tiszateleki Napköziotthonos Óvoda és Konyha 2019-ig két csoporttal működött, 50 fő férőhellyel.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodai gyermekvédelmi munka fő feladatát a megelőzés, a segítségnyújtás képezi. A hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való speciális foglalkozás. Az óvoda pedagógiai programjában kiemelten foglalkozik a család funkcióinak megerősítésével, a veszélyeztetettség okainak feltárásával és azok megelőzésével.

Az óvodai alkalmazottak létszámár a törvényi előírásoknak megfelelően alakította ki a fenntartó. Az óvoda heti rendszerességgel tart kapcsolatot a védőnőkkel, a civil szervezetekkel.

Az óvoda a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítéséhez fejlesztési programmal rendelkezik.

A nevelési programban foglaltak szerint:

„Nevelési értékeink:

Az óvodai nevelés elve feltételezi a közösséget, a szereteten alapuló társas kapcsolatot. A helyi szokásokat, a hagyományokat, fokozatosan és tudatosan építjük be a tevékenységekbe, játékba, az ünnepek előtti készülődésekbe, és ezzel is gazdagítjuk a gyermekek érzelmi életét.

Az óvodapedagógusnak meg kell látnia, fel kell fedeznie azokat az értékeket, amelyek a reá bízott gyermekek fejlődésében tartósan értékessé és a gyermekek magatartásának irányítójává válhatnak. Ezek az értékek a következők:

- Az egészség,
- A szeretet
- A tisztelet
- A humanisztikus értékek
- A munka
- A tudás
- Anyanyelvi kultúránk ápolása
- Az esztétikai értékek
- Az erkölcsi értékek (az én tisztelete, nyitottság, őszinteség, szeretet, udvariasság, felelősségtudat, család tisztelete, szeretete)
- Kulturális értékek (a szülőföld, az otthon tisztelete, a természetes környezet védelme, szeretete)
- Pedagógiai érték (mozgás, egészséges életmódra nevelés, környezettudatos nevelés).

Legfőképpen azokat az értékeket kell előnyben részesítenie, amelyek alkalmassá teszik a gyermeket arra, hogy életét majdan alkotó módon vezethesse. Az alkotó életvezetés értékeinek beépülése azért oly fontos, mert mind a társadalom számára, mind pedig az egyén számára hasznossá válik, hiszen a gyermek boldogulása mindkettő, a saját és a társadalom meglegedésére is szolgál...

...A hátrányos helyzetű gyermekek iskolai eredményességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskor-ban az agyi érési folyamatok lezárulásáig- megterhelés nélkül- rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarccokat.

A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt.

Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások- szakszerű, a gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket.”

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	63	2	50	2	50	0
2013	52	2	2	2	42	0
2014	39	2	2	2	33	0
2015	41	2	2	2	37	0
2016	50	2	2	2	46	0
2017	46	2	50	1	48	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

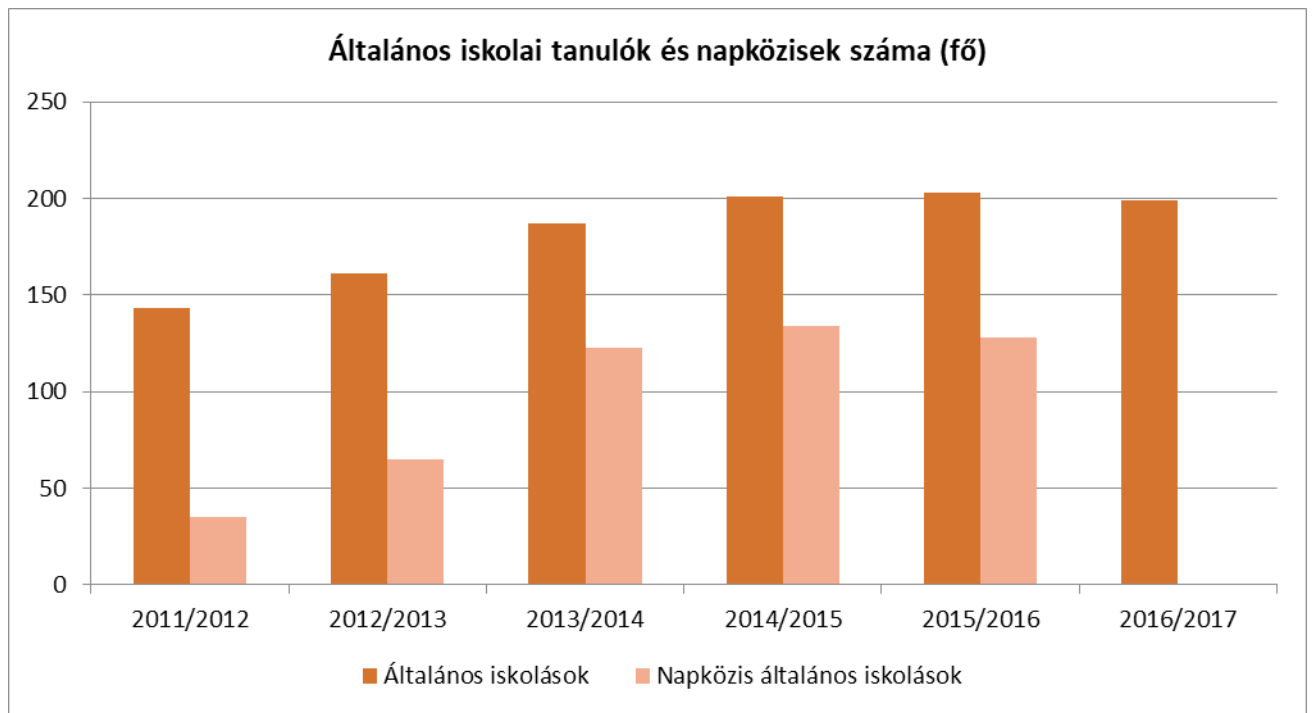
A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, a szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

Az általános iskolát a KLIK Intézményfenntartó Központ működteti.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	72	71	143	35	24,5%
2012/2013	85	76	161	65	40,4%
2013/2014	90	97	187	123	65,8%
2014/2015	91	110	201	134	66,7%
2015/2016	86	117	203	128	63,1%
2016/2017	77	122	199	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

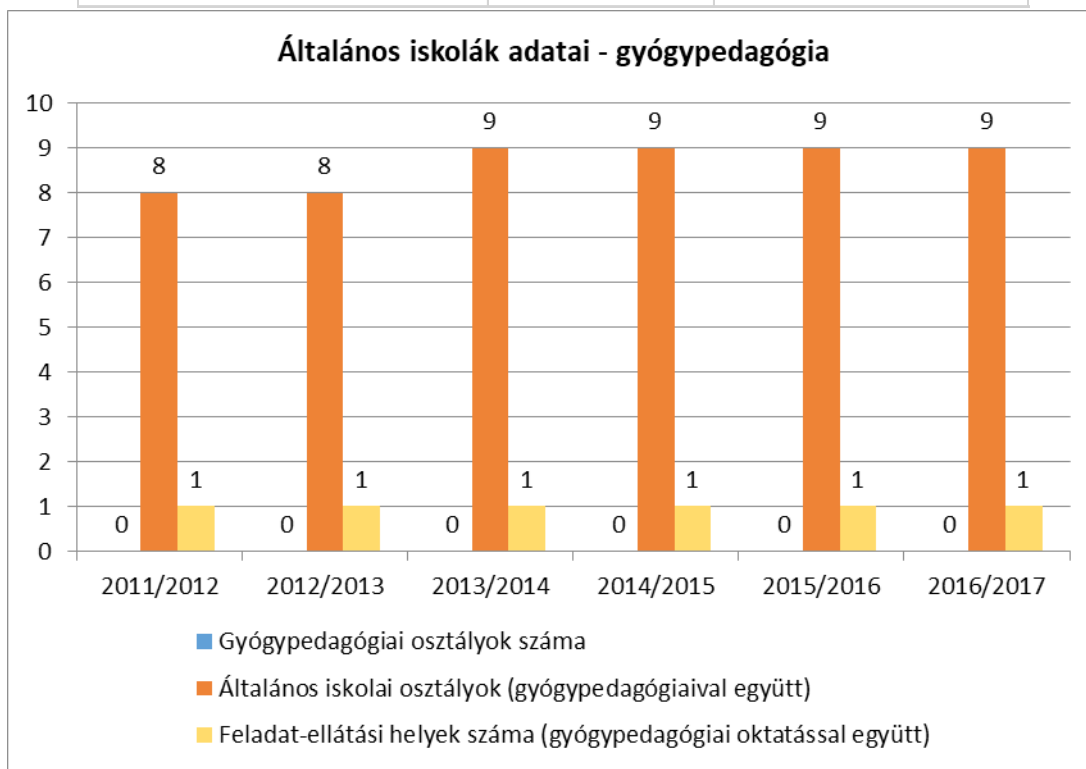
Az iskola tárgyi feltételei mind búrortatban, mind oktatási eszközökben optimálisak. 8 tanterem interaktív táblával van ellátva, melyet a pedagógusok rendszeresen használnak. Szaktantermeik – tornaterem, számítástechnika terem – biztosítják a zavartalan, szakszerű tanítást. Minden szükséges szakkönyv, lexikon, kötelező és ajánlott olvasmány a tanulók rendelkezésére áll.

A táblázatból látható, hogy az általános iskolai tanulói létszám csökken. Ez abból is adódik, hogy több szülő a járási központba, Ibrányban működő általános iskolába íratta be a gyermekét.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	8	1
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	9	1
2014/2015	0	9	1
2015/2016	0	9	1
2016/2017	0	9	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

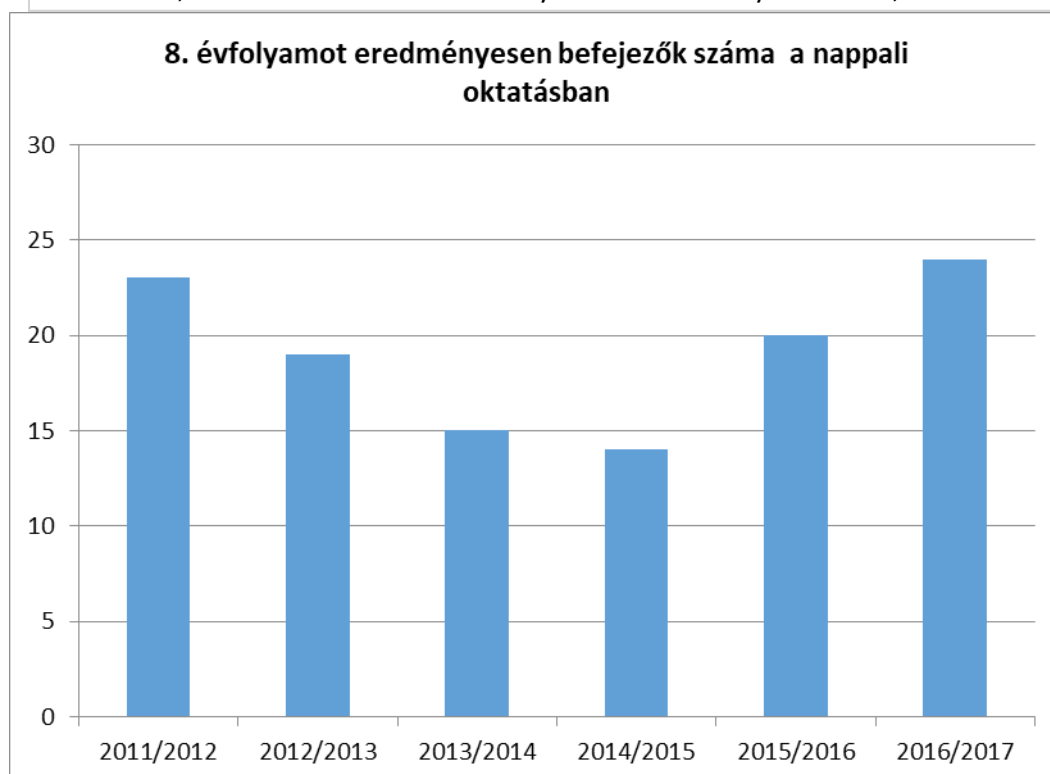

Az általános iskolában összesen 8 osztály működik: 4 alsó tagozatos és 4 felső tagozatos osztály. A vizsgált időszakban működött 1 gyógypedagógiai osztály. Az intézményben munkaterv készül minden tanévre, mely tartalmazza havi lebontásban a program végrehajtásához kapcsolódó feladatokat, a programban megvalósuló tevékenységeket. Fontos eleme a programnak a szülőkkel való kapcsolattartás erősítése, a tanulmányi eredmények javítása, a tanulók képességeinek fejlődése. Fontos más, a tanulást támogató programok beépítése, mint pl. az Útravaló program. Minden évben sikerrel pályáznak az Útravaló ösztöndíj programra, melynek

segítségével a hetedik és nyolcadik osztályos diákjaik – tanórákon kívüli – tantárgyi fejlesztésben vehetnek részt.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban				
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)			
	Fő			
2011/2012	23			
2012/2013	19			
2013/2014	15			
2014/2015	14			
2015/2016	20			
2016/2017	24			

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az általános iskolában a 8. évfolyamot sikeresen befejezettek száma a vizsgált időszakban csökkenést mutat. Az iskola törekszik arra, hogy tanulmányaikat folytassák a nyolcadikos diákok, azonban egyéb tényezők (pl. szülői háttér, képességek hiánya, korai családalapítás) miatt ez a végzősök egy részének nem sikerül.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ibrányi Tagintézményének az elődje az Ibrányi Árpád Fejedelem Általános és Művészeti Iskola, Komplex Pedagógiai Szakszolgálat volt. A 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről 3.§ (1) bekezdése értelmében, 2013. 09. 01-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ibrányi Tagintézményévé vált. 2016. 09.01-től a Nyíregyházi Tankerületi Központához tartozik. 2017.01.01-től fenntartó és működtető is egyben.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ibrányi Tagintézményének ellátási körzete az Ibrányi Járás területén működő 8 település: Balsa, Buj, Gávavencsellő, Ibrány, Nagyhalász, Paszab, Tiszabercel, Tiszatelek – óvodái, iskolái, középiskolái.

Tiszatelek községbe 1 pszichológus (heti 4 óra) és 1 gyógypedagógus (heti 4 óra) valamint 1 gyógytestnevelő (heti 2 óra) látja el a feladatot.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Jogellenes elkülönítés (szegregáció), leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót.

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat. Tiszateleken az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen 1 oktatási intézmény működik. Ennek következtében nincs eltérés.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az intézmény pedagógusai az osztályközösségek alakítása, az egyes diákok személyiségfejlesztése során személyes példamutatással, tudatos neveléssel arra törekcszenek, hogy a tanulókat ne érje közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás.

Az egyenlő bánásmód alapvető, a pedagógus egyformán viszonyul valamennyi tanítványához.

Az esélyegyenlőség biztosítása azt kívánja meg, hogy a pedagógusok felismerjék ki az, aki valamilyen oknál fogva hátrányosabb helyzetű, és ezt a hátrányt, pedagógusként hogyan lehet kiküszöbölni.

Pedagógiai munkájukon belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják az esélyteremtés és gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- Felzárkóztató foglalkozások,
- Tehetséggondozó foglalkozások,
- Indulási hátrányok csökkentése,
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása tanórán és azon kívül,

- Különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazása (projekt, témahét, moduláris oktatás),
- A tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- Kulcskompetenciák megalapozása,
- Digitális technikák széles körű alkalmazása,
- Fejlesztő és rehabilitációs foglalkozások (SNI, BTMN tanulók esetében),
- Képesség kibontakoztató, iskolai integrációs program (IPR) működtetése a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára,
- Pályaválasztás segítése,
- Személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- Egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése,
- Családi életre történő nevelés,
- Napközis foglalkozások,
- Egésznapi iskola,
- Szakköri, sportközi lehetőségek közül történő szabad választás lehetőségének biztosítása,
- Versenyekre felkészítés,
- Egészségügyi szűrővizsgálatok,
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek),
- Szülőkkal való együttműködés,
- Fogadóórák biztosítása
- Szülői értekezletek,
- Az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése,
- Tájékoztató a pedagógiai szakszolgálat, a családsegítő - és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- Veszélyeztetettség észlelése, jelzése,

A hátrányos helyzetű tanulókat a középiskolára való felkészítésben is segítik. A számukra kiírt pályázatokban aktívan részt vesznek. (pl. Útravaló ösztöndíjprogram, Arany János Ösztöndíjprogram)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a HH és HHH gyermekek létszáma	Fejlesztő programok megvalósítása az intézményekben, iskolán kívüli segítő programokban való részvétel, illetve annak növelése, középiskolába való továbbtanulási arány javítása
A fejlesztést és segítő programokat támogató eszközök hiánya	Az óvodában és általános iskolában eszközök beszerzése a minőségi pedagógiai munka végzéséhez
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
Hozzájárulás a családon belüli konfliktusok minimálisra csökkentéséhez	Munkanélküliség kezelése, piacképes képzést biztosító programokban való részvétel

Sportolásra alkalmas pálya hiánya	Műfüves és füves focipálya kialakítása
Fejlesztő eszközök hiánya az óvodában	óvoda udvaron található játékok korszerűsítése, megújítása
Nem rendelkezik a település bűnmegelőzési programmal	Program kidolgozása
Kevés a gyermekek részére a szabadidős tevékenység	A településen a szabadidős tevékenységek bővítése oktatási-nevelési intézményekkel együttműködve

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

A nemek egyenlőségének elemzését, vizsgálatát az is nehezítik, hogy a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, stb. – sem kérik kellő részletességgel ezen adatokat. Azonban a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A községben található foglalkoztatók közül az önkormányzat intézményeiben vizsgálható az alkalmazott nők aránya. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően.

Helyi szinten, az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programokban alkalmazottak tekintetében is alacsonyabb számú a női foglalkoztatott, hiszen a meghatározott feladatokat nem minden esetben végezhetik nők. Azonban ez alól kivétel az idős gondozási feladatai (főzés, takarítás, ebédkihordás, gyógyszerírás), melyre 100 %-osan nők állnak alkalmazásban.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a

családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője a óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető szolgáltatás.

Az Országgyűlés Hivatala képviselői információs Szolgálat oldalán a „Nők a munkaerőpiacon” 2017. évi tanulmány szerint a nők és a férfiak közti egyenlőség az EU alapértéke.

- A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) jelentése (Women at Work Trends, 2016) szerint a nők oktatási rendszerben való nagyobb arányú részvétele nem konvertálódott át a munkaerő-piaci pozíciójuk javulásába. (A nők nagyobb számban vesznek részt a felsőoktatásban és a képzéseken, és emellett bizonyos szakmacsoportokban (oktatás, egészségügy, segítő szakmák) felülreprezentáltak, horizontális szegregáció érvényesül).
- A Világgazdasági Fórum nemek közti rést mérő indexe (global gender gap) szerint Magyarország 2016-ban a 101., 2006-ban az 55. helyen állt (144, ill. 115 ország között).
- A női foglalkoztatás előnyeinek leggyakrabban az empátiát, a rugalmasságot, a kompromisszum és alkalmazkodó készséget tartják.
- A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2011-2020) kereteiben célul tűzték a munka és magánélet összehangolásának támogatását és a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentését a döntéshozatalban.
- A bérszakadékot befolyásolja a nemek által űzött foglalkozások különbözősége, a munkáltatók női karrierépítéshez és a családi kötelezettségekhez való viszonyulása, az átláthatóság és a közvetlen hátrányos megkülönböztetés.
- Magyarországon 2015-ben közel 10%-kal volt alacsonyabb az 55 év feletti nők foglalkoztatottsága, mint az EU-ban. (37,7% versus 46,9%)
- A vállalkozói kedv és a női vállalkozók száma jelentősen alacsonyabb, mint a férfiaké.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	571	491	511	417	61	74
2013	560	482	495	415	65	67
2014	547	478	493	416	55	62
2015	537	479	495	440	42	40
2016	538	468	515	437	24	31
2017	518	467	500	440	18	27

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves...). A nők fizikai erejükénél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre.

Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegükénél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is olyan tényező, mely rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még hozzáadódik az is, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a „gyengébb” nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt. A megyeszékhely nagyobb munkáltatói elsősorban betanított munkásokat alkalmaznak, jellemzően alacsony iskolai végzettségűeket és közülük jelentős számú nőt, akiknek a bejárását céges buszjáratral biztosítják. (pl. Nyíregyháza LEGO, Eismann, stb. ...).

Alkalmi jelleggel, nyári időszakban idénymunkán jelentős számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez jelent jövedelmet számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs erre vonatkozó információnk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Várhatóan a 2021. július 1-től gyermekek napközbeni ellátását biztosító 24 férőhelyes intézmény a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek szakszerű gondozását – nevelését végzi majd. Ezen túlmenően a gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít majd azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

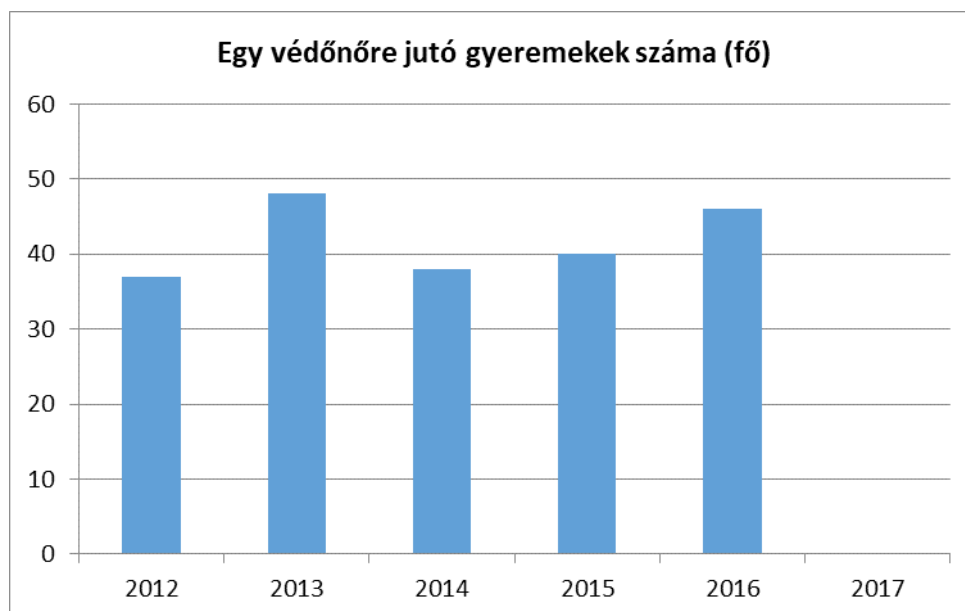
Igy az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, a gyermeknevelés feladatát.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válsághelyzetét.

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	37	37
2013	1	48	48
2014	1	38	38
2015	1	40	40
2016	1	46	46
2017	1	40	-

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért

fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt. Ma Magyarországon a NANE Egyesület a legismertebb szervezet, mely felvállalta e társadalmi jelenségről szóló ismeretek terjesztését.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. Az ismeretek szerint krízishelyzet esetén, a megyeszékhelyen, Nyíregyházán található olyan intézmény, amely ilyen esetben tud segítséget nyújtani lehetőségük szerint.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani családsegítés keretében, mely Ibrányban működik. A helyettes szülői hálózat a gyermekjóléti szolgálat koordinálásával működő szolgáltatás, mely a gyermekek átmeneti gondozását biztosítja. A szülő kérelmére vagy beleegyezésével, ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátást biztosít, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban megoldani nem tudja.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva nem szabad elfelejteni, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Tiszatelek Község Önkormányzat Képviselő-testületében a 2019. évi választások alkalmával 6 megválasztott képviselőből 2 nő és 4 férfi. Az önkormányzati hivatal, a köznevelési és közoktatási intézmények foglalkozotti létszámában nagy arányú a női nem jelenléte. Az óvoda tekintetében 100 %-os a női foglalkoztatás. Vezetői szinten a településen az oktatási, és nevelési intézmények vezetői nők, illetve férfi, míg az önkormányzat vezetője férfi.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy gyermeküket/gyermeküket egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmodellben is keresendő, miszerint a nőnek a fő feladata a családban a ház körül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közművelődésnek, a sport és szabadidő eltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál. A nők várható élettartamának meghosszabbodását nehezíti, hogy a társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva a munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a településen a munkanélküli nők létszáma	Munkaerőpiaci pályázatokban való részvétel, szakmai képzés
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
Fiatalkorú nők/lányok ismereteinek hiánya a családtervezéssel kapcsolatosan	Tájékoztatók, ismeretterjesztő előadások, tanácsadások szervezése
Közösségi együttélés elősegítése, kisgyermekes anyukák beilleszkedése	Többfunkciós közösségi tér kialakítása, játszótér, pihenőpark fejlesztése, szabadterei színpad kialakítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni.

Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét versenyképességét.

Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon.

Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció.

A magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk.

E felosztásban:

- a 60–74 év közöttiek az idősödők,
- a 75–89 évesek az idősek,
- a 90 év fölötti személyek a nagyon idősek –őket hívjuk a magyar nyelvben egyszerűen „aggoknak”.

A nyugdíjasok esetében számszerűen nem meghatározott, azonban arányában igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet,

nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az időséssel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	700	727	1 427	50,95%	49,05%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			30	2,10%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	93	108	201	7,57%	6,52%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	26	18	44	1,82%	1,26%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	458	395	853	32,10%	27,68%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	54	55	109	3,78%	3,85%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	69	151	220	4,84%	10,58%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Tiszatelek Községben a 2016. évi adatokat figyelembe véve elmondható, hogy az állandó népesség 15.4%-át teszik ki a 65 éven felettek száma. A 220 főnek a 68%-a nő, 32 %-a férfi.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	202	204	99,02%
2013	206	207	99,52%
2014	212	194	109,28%
2015	213	201	105,97%
2016	220	201	109,45%
2017	224	200	112,00%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	159	251	410
2013	153	246	399
2014	145	245	390
2015	145	237	382
2016	138	242	380
2017	130	232	362

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. A táblázat adataiból látszik, hogy a nyugdíjas nők száma csökkenést mutat, míg a férfiak száma kismértékben emelkedett 2017-re. A nyugdíjas korú nők száma jóval magasabb a településen, mint a férfiaké. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, tudniillik a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

A községben működik nyugdíjas egyesület, amely a tagjai számára biztosítja a szabadidő hasznos eltöltését, foglalkozásokat, kirándulásokat szerveznek.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az idősek anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. Alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott. Segítségre, támogatásra szorulnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság. Elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Ma Tiszateleken az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a város munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja. Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az

alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Tiszatelek községben működő közintézményekben nyugdíjas korú munkavállaló nincs foglalkoztatva.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén						
Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	135	15	11%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	132	17	13%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	116	19	16%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	81	14	17%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	54	13	23%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	45	8	17%	0	n.a	#ZÉRÓOSZTÓ!
Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR						

Nincs tudomásunk ilyenről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik házi orvosi praxis. Szakrendelés a 15 km-re lévő Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Központban elérhető. Kórházi ellátás igénybe vételére a 30 km-re fekvő megyeszékhelyen, Nyíregyházán van lehetőség.

Ezen intézményekbe való eljutást segíti a járási központban, Ibrányban működő Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat, mely a tulajdonában lévő gépjárművekkel és kísérő biztosításával nyújt segítséget a már nehezen közlekedő tiszateleki idősorúak számára.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	202	0	-
2013	206	0	-
2014	212	0	-
2015	213	0	-
2016	220	0	-
2017	224	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tiszateleken nappali ellátást biztosító intézmény nem működik, azonban az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében a házi segítségnyújtást biztosítja (gyógyszerírás, bevásárlás, ebéd kihordása, takarítás).

A 90 éven felüli időskorúakat a polgármester és az aljegyző személyesen köszöntik felünnepélyes keretek között az otthonukban, ajándécsomagot kapnak.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	1
2013	1
2014	1
2015	0
2016	n.a.
2017	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Programok szervezése a településen sajnos nagyon ritka. Általában évente egy alkalommal az önkormányzat köszönti az időseket egy bál megszervezésével, melyben az időseket a polgármester köszönti.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon.

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Programok szervezése fontos a településen.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai				
Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (eltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	9 460	0	n.a.
2013	1	9 799	0	n.a.
2014	1	9 799	0	1
2015	1	n.a.	0	1
2016	1	10 401	0	1
2017	1	11 641	0	1

Forrás: TEIR

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Idősök foglalkoztatási lehetőségei	Foglalkoztatási lehetőség biztosítása (pl. rehab. szervezetekkel, munkaügyi kp-al)
Idősök informatikai jártasságának hiánya	Informatikai képzés indítása
Kevés időseket érintő program	Együttműködés a civil szervezetekkel, pályázat keresése
Infokommunikációs akadálymentesítés hiánya	A település honlapjának fejlesztése, akadálymentesítése, e-ügyintézés biztosítása
Járdák hiánya	Járdák építése
Közbiztonság, bűnmegelőzés javítása	Térfigyelő kamerarendszer továbbfejlesztése a községben, közvilágítási rendszer korszerűsítése, házi segítségnyújtásban résztvevők arányának növelése
Rossz minőségű önkormányzati utak, járdák	Útfelújítások, járdafelújítások
Idősök egészségi állapotának javítását célzó intézkedések hiánya	Egészségfejlesztő programok szervezése, egészségfelmérés szervezése
Idősök szállítása szakellátást biztosító egészségügyi intézményekbe	Kisbusz beszerzése pályázati forrásból

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2001) adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van, az aktív korú, megváltozott munkaképességű személyek számát pedig a NYUFIG 2007-es adatai alapján mintegy 700 ezer főre tehetjük. Az Európai Unióban a populáció 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellet, hogy az aktív korú célcsoport 80-85%-a akar és tudna is dolgozni, védett, vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között.

A fogyatékossgügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

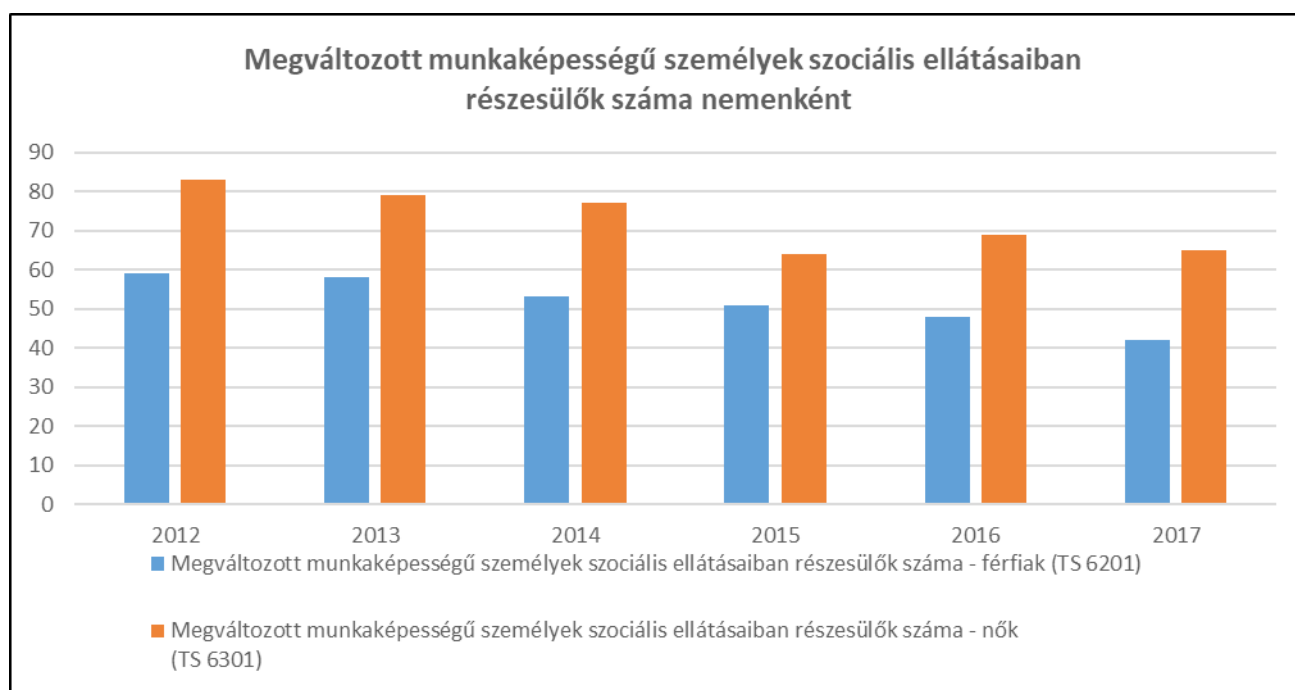
Tiszatelek Községben nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségletéről.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	59	83
2013	58	79
2014	53	77
2015	51	64
2016	48	69
2017	42	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. Településünkön sajnos nem jellemző az integrált és a védett foglalkoztatás.

Az önkormányzat intézményei leginkább a törvényi előírásnak megfelelően foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket (többnyire a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség miatt). A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy

speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

A fogyatékkal élők foglalkoztatásáról nincs adatunk, ezért hátrányos megkülönböztetésről sem tudunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs helyben ilyen jellegű intézmény.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézményeknél nem teljeskörűen megoldott az akadálymentesítés. Az településen működő háziorvosi szolgálat épülete 2017-ben került felújításra, melynek akadálymentesítése teljeskörűen megoldott. Ezekon az intézményeken kívüli munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs adatunk. Számos beruházás készült el 2015-től, mely épületeknél az akadálymentesítés megvalósítása alapfeltétel volt. (pl. óvoda épületének építése, Polgármesteri Hivatal felújítása, védőnői szolgálat felújítása)

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. Azonban a honlapon nem működik e-ügyintézés, viszont a bevezetése folyamatban van. Az Orvosi rendelő, valamint Polgármesteri Hivatal felújításában a mozgáskorlátozottak, vakok és gyengénlátók számára akadálymentesítés megtörtént. A helyi értékünknek, a Művelődési Háznak helyet adó épület energiahatékonyságát javítani szükséges, mivel működtetése nem költséghatékony, viszont a településen ez az épület tölti be a közösségi szintér szerepét.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A középületek akadálymentesítésénél leírtak szerint.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák, parkok akadálymentesítése részben megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település méretéből adódóan a fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása helyben nem megoldott, legközelebb vagy Ibrány-Nagyhalászi Járóbeteg Szakellátó Központban, vagy a megyeszékhelyen, Nyíregyházán vehetők igénybe a szolgáltatások. Ehhez segítséget nyújt a járási központban, Ibrányban működő Szalmaszál Fogyatékos Embereket Segítő Szolgálat, mely a szállításban, kíséretben nyújt segítséget.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Adatbázis hiánya a fogyatékosok számáról	Adatbázis létrehozása
Teljes körű Infokommunikációs akadálymentesítés hiánya	Infokommunikációs akadálymentesítés Megoldása, honlap akadálymentesítése
Szöttes Népművészeti Ház közösségi szintér működtetésének költsége magas, teljeskörű akadálymentesítésének hiánya	Fűtése korszerűsítés, energiahatékonyság javítása, teljeskörű akadálymentesítés, eszközök beszerzése
Járdák hiánya a közlekedési útvonalakon	Járdaépítés
Szöttes Népművészeti Ház közösségi szintér működtetésének magas a költsége, teljeskörűen nem akadálymentesített	fűtése korszerűsítés, energiahatékonyság javítása, teljeskörű akadálymentesítés, eszközök beszerzése
Rossz állapotban lévő járdák, útburkolatok	Útfelújítások, járdafelújítások

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működő, aktív civil szervezet a Tiszateleki Polgárőr Egyesület. A települési önkormányzat együttműködési megállapodás keretében vonja be a civil szervezetet a pályázati lehetőségekbe.

Programok szervezésében nagy segítséget nyújtanak a helyben működő civil szervezet (Tiszateleki Polgárőr Egyesület), amely leginkább a település értékeit bemutató kiemelt rendezvényen, a Falunapon mutatkozik meg.

Tiszatelek Község Önkormányzata a településen működő Tiszateleki Református Egyházközséggel jó kapcsolatot ápol, hiszen közös programok megszervezésére is mód nyílt az elmúlt években. Ilyen volt az augusztus 10-én megrendezett kenyérszentelés, mely a református templomban majd a templomkertben került megrendezésre.

Kistelepülés révén szükséges, hogy pályázati lehetőségek maximális kihasználása érdekében partnerséget vállaljon az önkormányzat a környező települések önkormányzataival.

Ez számos esetben megtörtént akár rendezvény, akár foglalkoztatási programok érdekében, vagy feladatellátási megállapodások által. (pl. családsegítő és gyermekjóléti szolgálat)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A települési önkormányzat és a községben működő civil és egyházi szervezetek jó kapcsolatot ápolnak. Együttműködnek pályázati lehetőségek kihasználásában, a település fejlődése érdekében.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) alapján a települési önkormányzatoknak, így Tiszatelek Község Önkormányzatának a közfeladat ellátásában korábban betöltött szerepe jelentősen átalakult. 2013. január 1-től az önkormányzatok fenntartásában lévő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak megszervezésében, a köznevelési feladatok irányításában változás állt be. Az Nkt. szerint az állam gondoskodik – az óvodai nevelés kivételével – a köznevelési feladatok ellátásáról. A települési önkormányzatok és társulásaik fenntartásában lévő köznevelési intézmények az óvodák kivételével átadásra kerültek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ – 2017.01.01-től a Nyíregyházi Tankerületi Igazgatóság – részére.

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatai Ibrány, Buj, Tiszatelek és Tiszabercel településeken 2016. december 31. napjáig az Ibrány- és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot Fenntartó Társulás fenntartásában lévő Ibrány Város – és Térsége Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat intézmény látja el. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása folytán a megváltozott feladatstruktúra, s

a társulási fenntartás kiegészítő állami támogatásának megszűnése okán a társulás alapítói úgy döntöttek, hogy a társulást megszüntetik, s 2017.01.01. napjától feladat-ellátási megállapodás megkötésével látja el a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat az intézmény immár kibővült (közös hivatalhoz tartozó települések tekintetében is) körben: Ibrány, Balsatizabercel, Buj-Tiszatelek, Paszab településeken.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tiszatelek Községben nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek, egyházak közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

A településen a Tiszateleki Polgárőr Egyesület szoros kapcsolatot ápol a települési önkormányzattal. Kölcsönös együttműködés alakult ki a rendezvények szervezése, valamint a pályázati lehetősége maximális kihasználása tekintetében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program készítésébe a helyben működő önkormányzati (Bujii Közös Önkormányzati Hivatal Tiszateleki Kirendeltsége, Tiszateleki Napköziotthonos Óvoda és Konyha, Védőnői Szolgálat) és állami intézmények (Általános Iskola) nyújtottak adatszolgáltatást az érintett célcsoportok helyzetével, az esélyegyenlőség biztosításának lehetőségeivel, valamint a fejlesztési lehetőségekkel kapcsolatosan. Bevonásra kerültek a településen működő civil szervezet (Tiszateleki Polgárőr Egyesület).

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, a nyilvánosságát a települési honlapon való megjelenéssel biztosítja az önkormányzat.

Az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Az intézkedési terv eredményességének elsődleges eszközei:

- az eredményesség értékelése, ellenőrzése két évente történik. Az értékelés eredményeinek nyilvánossá tétele kapcsán a személyes adatok védelmének biztosítására kiemelkedő figyelmet kell fordítani.
- Szükséges minden eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó, stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

- A kétévenkénti értékeléskor feltárt hiányosságok felszámolására külön intézkedési tervet kell készíteni, amelyben meghatározásra kerülnek a célkitűzések, tevékenységek, felelősök, határidők, sikerkritériumok.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az emberek nem élnek mélyszegénységben, esélyegyenlőségük megvalósul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek védőhálójának összehangolására, a támogatásuk megoldására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviselőire, akadálymentes környezetük biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Roma népesség aránya	Megfelelő adatbázis hiánya	A községben élő roma népességről megfelelő, naprakész adatbázis készítése		Kapcsolatfelvétel a településen működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetőivel. Cselekvési terv kidolgozása a romák adatainak feltárására. Adatbázis építése.	Jegyző, szociális ügyintéző	2025.01.30	A községben élő roma népesség pontos száma, mellyel az iskolai végzettség, szociális és egészségügyi helyzet, foglalkoztatottság ismertté válik.	Humán erőforrás, pályázati lehetőségek a humán erőforrás foglalkoztatására.	A községben élő roma népesség pontos száma, mellyel az iskolai végzettség, szociális és egészségügyi helyzet, foglalkoztatottság ismertté válik.
2	Alacsony iskolai végzettségűek beiskolázása	A településen nagyon magas az alacsony iskolai végzettséggel (8 általános, vagy az alatt) rendelkezők aránya	A községben csökkenjen az alacsony iskolai végzettségűek aránya		Felzárkóztató képzés szervezése helyi pedagógusok bevonásával (esetleges együttműködésben a környező településekkel)	polgármester	2024.10.10.	Csökken a községben élő alacsony iskolai végzettségűek száma.	Humán erőforrás, pénzügyi, technikai feltételek	A felzárkóztató képzési program megismétlése a következő években is.
3	Munkanélküliség csökkentése	A községben nagyarányú a munkanélküliség	Csökkenjen a településen a munkanélküliek létszáma		Folyamatos együttműködés az illetékes munkaügyi szervekkel a foglalkoztatási programok feltérképezése és megvalósítása tekintetében	polgármester	2024.10.10.	Foglalkoztatási programokba bevontak létszáma, szociális ellátásokban részesülők számának csökkenése	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Folyamatos foglalkoztatási programokban való részvétellel csökken a munkanélküliek, szociális ellátásban részesülők száma
4	Munkanélküliség csökkentése, képzettség javítása	A településen nagy arányú a munkanélküliek száma, szociális ellátásban részesülők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. Nem rendelkeznek szakképzettséggel	Piacképes szakképzési program megvalósításával a munkanélküliség csökkentése		A szociális ellátásban részesülők képzettségének felmérése. Kapcsolatfelvétel képzést folytató intézményekkel, egyeztetés a piacképes szakmák tekintetében a bevonandók iskolai végzettségének figyelembe vételével. Képzési programok megvalósítása.	polgármester	2024.10.10.	Csökken a szakképzettséggel rendelkezők aránya. Csökken a munkanélküliek száma piacképes szakma birtokában.	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Csökken a szakképzettséggel rendelkezők aránya. Csökken a munkanélküliek száma piacképes szakma birtokában.
5	Szegregáció megszüntetése	Szegregált településrészen élők	Szegregáció csökkentése, megszüntetése		A szegregáció okának feltárása. Részvétel erre	Polgármester, jegyző	2024.10.10.	Szegregáció megszüntetése	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás,	Szegregáció megszüntetése

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		helyzetének javítása,			irányuló programokban				technikai feltételek	
6	Esélyegyenlőségi kérdésekben való jártasság elősegítése	A romák és mélyszegénységben élők esélyegyenlősége biztosításában nem jártas képviselők és köztisztviselők információjának növelése	Az esélyegyenlőség biztosításának lehetőségeinek megismertetése		Az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos képzésen való részvétel a képviselők és köztisztviselők legalább 10%-ának bevonásával.	Polgármester, jegyző	2024.10.10.	Esélyegyenlőség biztosításában jártas képviselők, köztisztviselők száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Esélyegyenlőségi képzésen való részvétellel az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések megtétele
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Iskolán kívüli segítő programokban való részvétel	Az iskolában magas a HH és HHH tanulók létszáma	Minél több HH/HHH tanuló bejuttatása ezen programokba.	Általános Integrációs Iskola programja. Intézményi munkaterv,	Mentortanárok kiválasztása, pályázat benyújtása	intézményvezető	2024.10.10.	Az Útravaló Programban részt vevő HHH gyermekek aránya	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Folyamatos pályázat, bekapcsolódás az Arany János programba, esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések.
2	Szülők foglalkoztatottságának javítása	A családon belüli konfliktusok minimálisra csökkentéséhez való hozzájárulás	Csökkenjenek a rossz anyagi körülmények, illetve munkanélküliség miatti családon belüli konfliktusok		Munkanélküliek feltérképezése, foglalkoztatási programokba való bevonása együttműködve az illetékes munkaügyi szervekkel, piacképes képzési lehetőség biztosítása ösztönző programmal	polgármester	2024.10.10.	Csökkenő munkanélküliség, szakképzettség növelése	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Pályázati lehetőségek, ösztönző eszközök alkalmazása a programokban való részvételre
3	Bűnmegelőzési program kidolgozása	A település nem rendelkezik bűnmegelőzési programmal	Bűnmegelőzési program kidolgozása		Bűncselekményeket mérő mutatók bekérése a rendőri szervektől. Bűnmegelőzési program kidolgozása az illetékes rendőri szervekkel együttműködésben.	polgármester	2024.10.10.	Csökken a bűncselekmények száma a településen a fiatalok tekintetében	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Bűnmegelőzési terv alapján programok szervezése az általános iskolában, ismeretterjesztő előadások osztályfőnöki órák keretében rendőr által.
4	Szabadidős programok szervezése	a gyermek részére szervezett szabadidős tevékenységek hiánya	Gyermekek érdeklődésének felkeltése, csökken a szülői felügyelet nélkül csellengő gyermekek létszáma		Az oktatási intézménnyel együttműködve érdekes, ismeretterjesztő, sportolásra lehetőséget adó programok szervezése a településen	intézményvezető, polgármester	2024.10.10.	Gyermekek érdeklődésének felkeltése, csökken a szülői felügyelet nélkül csellengő gyermekek létszáma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Gyermekek érdeklődésének felkeltése, csökken a szülői felügyelet nélkül csellengő gyermekek létszáma

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5	Eszközbeszerzés iskolai oktatásban	A fejlesztést és pedagógiai programok végrehajtását támogató eszközök hiánya	Megfelelő környezet és eszközállomány biztosítása a megfelelő szintű pedagógiai program végrehajtásához		Az oktatási intézménnyel együttműködve a hiányzó eszközállomány felmérése. Pályázati lehetőség keresése a beszerzés végrehajtásához	intézményvezető, polgármester	2024.10.10.	Beszerzett eszközállomány mennyisége	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Megfelelő szintű technikai környezet biztosítása a pedagógiai munka zavartalan végzéséhez
6	Eszközbeszerzés óvodai nevelésben	Fejlesztő eszközök hiánya az óvodában	Megfelelő környezet és eszközállomány biztosítása a megfelelő szintű pedagógiai program végrehajtásához. Kültéri eszközök bővítése, felújítása.		A nevelési intézménnyel egyeztetve a hiányzó vagy cserélendő eszközállomány felmérése, majd pályázati lehetőség keresése a beszerzéshez	intézményvezető, polgármester	2024.10.10.	Beszerzett eszközállomány mennyisége	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Megfelelő szintű technikai környezet biztosítása a pedagógiai munka zavartalan végzéséhez
7	Egészségvédelmi programok az oktatási-nevelési intézményekben	Az oktatás-nevelés minden szintjén, az óvodától az iskoláig egészségvédelmi programok szervezése, megvalósításának ösztönzése.	Együttműködés kiépítése a célcsoporttal, pályázatok figyelése, bevonni kívánt családok felvilágosítása, program bemutatása részükre	Intézmények nevelési, oktatási programjai	Egészségvédelmi programok szervezése általános iskolai és óvodai szinten a gyermekek és szülei részére. Gyakorlati foglalkozások (egészséges ételek, italok készítése, közös torna) szervezése. Pályázati lehetőségek keresése. Gyakorlati útmutatás akár otthoni környezetben is.	Polgármester, intézményvezetők, védőnő	2024.10.10.	Bevont gyermekek száma, bevont családok száma, megszervezett programok száma	Humán erőforrás, pénzügyi és technikai erőforrás.	Rendszeres programok szervezése, melyek beépülnek az óvoda, iskolai foglalkozásokba.
8.	Sportolásra alkalmas pálya kialakítása	Nincs a településen sportpálya a szabadidős sportok lebonyolítására	Egy műfüves és egy füves futballpálya kialakítása a község két pontján		Műfüves és füves futballpálya kialakítása a település két pontján.	Polgármester	2024.10.10.	Sportpályák száma. Igénybevevők száma	Pénzügyi erőforrás, humán erőforrás	Sportprogramok szervezése, egészséges életmód, szabadidő hasznos eltöltése
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Női munkanélküliség csökkentése településen	A településen magas a munkanélküli nők száma. Nehéz az elhelyezkedés, főként a kisgyermekes anyák számára.	A településen élő, munkanélküli nők számának csökkenése, ugyanezen célcsoport képzettségi szintjének emelése.		Települési szinten pályázati lehetőségek kihasználása az illetékes munkaügyi szervekkel együttműködve. Célcsoport részére képzési programok szervezése helyi szinten.	Polgármester	2024.10.10.	Bevont nők száma. Képzési programok száma.	Humán, pénzügyi erőforrás. Pályázati lehetőségek.	Folyamatos foglalkoztatási pályázatok kihasználása önkormányzati szinten.
2	Közösségi együttélés elősegítése, kisgyermekes anyukák beillesztése	A kisgyermekes anyukákat be kell vonni a település életébe, ezért fontos	Közösségi együttélés javulása, közösségi élet javítása.		Többfunkciós közösségi tér kialakítása. játszótér fejlesztése, pihenőpark kialakítása, szabadtéri	Polgármester, védőnő	2024.10.10.	részvevők száma	humán, tárgyi, pénzügyi erőforrás	Rendszeres programok szervezése a védőnő bevonásával és az intézmények

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		egy többfunkciós közösségi tér kialakítása, játszóterek fejlesztése, pihenőparkok kialakítása, ahol az anya-gyermek kapcsolat tovább tud fejlődni. Tájékoztatók szervezése pl. gyermekneveléssel, egészségmegőrzéssel kapcsolatosan.			színpad kialakítása, tájékoztatók szervezése.					együttműködésével.
3	Családtervezés	Fiatal nők/lányok ismeretének hiánya a családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatosan. Nem várt terhességek megelőzése, a már várandós anyák felkészítése az anyaszerepre.	Csökken a nem várt terhességek aránya. Nők/ fiatal lányok ismeretének bővülése a gyermekvállalással kapcsolatosan.		Célcsoport feltérképezése. Tanácsadások, előadások szervezése. Tanácsadásra szolgáló helyiség feltérképezése. Felvilágosító programok, előadások szervezése.	Polgármester, védőnő, háziorvos	2024.10.10.	Programok száma. Résztvevők száma.	Humán, technikai, pénzügyi	Pályázati lehetőségekből eredő pénzügyi forrás függvényében.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idős korúak foglalkoztatásának elősegítése	Kevés idős korú munkavállaló van a településen	Idősek jövedelmi viszonyainak javulása		Adatgyűjtés az idős korúakról, egészségi állapotukról, munkába állási szándékukról. Ennek figyelem vételével kapcsolatfelvétel az illetékes munkaügyi szervekkel, rehab. szervezetekkel	polgármester	2024.10.10.	Foglalkoztatott idősek száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Jövedelmi viszonyok javulása, foglalkoztatottság bővülése, esélyegyenlőség megteremtése
2	Idősek a neten	A település idős lakosai nem jártasak az informatika világában.	Informatikai területen való jártasság növelése, e-ügyintézés megismerése	Igényfelmérés az idősek körében. Képzés szervezése, kapcsolatfelvétel képzést lebonyolító szervezetekkel, képzés lebonyolítása		polgármester	2024.10.10.	Képzésen résztvevő idősek száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Sikeres képzés esetén további képzések indítása, esélyegyenlőség az informatika világában.
3	Szabadidős programok időseknek	Kevés a településen az időseket érintő program	Idősek aktivitásának növelése, programok számának növelése		Programszervezés a településen működő nyugdíjas egyesülettel, programokba való aktív részvétel az idősek részéről	polgármester	2024.10.10.	Programba bevont idősek száma, programok száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Sikeres programmegvalósítás, programok számának bővítése
4	Infokommunikációs	A település honlapja	Akadálymentes honlap		Akadálymentes honlap	polgármester	2024.10.10.	A honlapot	Humán, pénzügyi	E-ügyintézés bővítése,

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	akadálymentesítés	nem akadálymentes, nem működik rajta az e-ügyintézés	létesítése, fejlesztése		szerkesztése			használók száma, e-ügyintézés igénybevevők száma	erőforrás, technikai feltételek	esélyegyenlőség megvalósítása
5	Járdák építése	Nincs minden közlekedési útvonal mellett járda kiépítve a biztonságos gyalogos forgalom lebonyolítására.	Járdák létesítése a biztonságos gyalogos közlekedéshez	Településrendezési terv	Közlekedési területek felmérése, pályázati lehetőségek keresése, járdák építése	polgármester	2024.10.10.	Megépített járdák hossza	Humán, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Gyalogos idők számára biztonságos közlekedés biztosítása.
6	Önkormányzati utak, járdák felújítása	Rossz minőségűek önkormányzati utak, járdák, melyek a közlekedés biztonságát rontják a célcsoport számára	Jó minőségű, a biztonságos közlekedést elősegítő utak és járdák	Településrendezési terv	Közlekedési területek felmérése, pályázati lehetőségek keresése, utak, járdák felújítása	polgármester	2024.10.10.	Felújított utak hossza, felújított járdák hossza	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Idők számára biztonságos közlekedés
7	Egészséges időskor	Idősek egészségi állapotának javítását célzó intézkedések hiánya	Idősek egészségi állapotának javulása, feltárt betegségek megfelelő kezelése		Egészségfejlesztő programok szervezése, egészségfelmérés szervezése	polgármester, házi orvos	2024.10.10.	Programokon részt vett idők száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Idősek egészségi állapotának javulása
8	Egészségügyi szakellátásokhoz való hozzáférés elősegítése	Teljeskörűen nem megoldott az idők számára a településtől 10 km-re lévő járóbeteg szakellátó központ és a megye-székhelyen lévő szakorvosi szolgáltatások igénybevétele	Az idők eljutásának segítése az egészségügyi ellátás igénybevételéhez megfelelő jármű vásárlásával		Igényfelmérés, pályázati lehetőségek keresése, finanszírozási háttér feltérképezése	Polgármester	2024.10.10.	Szolgáltatást igénybevevők száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Az idők egészségi állapotának javulása azzal, hogy könnyebben eljutnak szakrendelőkhöz, esélyegyenlőség biztosítása
9	Közbiztonság javítása, bűnmegelőzés	Térfigyelő kamerarendszer továbbfejlesztése, közvilágítási rendszer korszerűsítése	Javuló közbiztonság a településen.		Együttműködés az illetékes rendőri szervekkel. Térfigyelő kamerarendszer továbbfejlesztése, bővítése. Közvilágítás korszerűsítése.	Polgármester	2024.10.10.	Bűnözési statisztika	pénzügyi, technikai	Kamerarendszer folyamatos működtetése. Közvilágítás karbantartása.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékosok száma a településen	Nincs pontos adatbázis a településen élő fogyatékosok számáról	A településen élő fogyatékosok számának meghatározása		Adatgyűjtés, egyeztetés megyei, térségi szervezetekkel	polgármester	2024.10.10.	Településen élő fogyatékosok száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Fogyatékosok számának meghatározása által az esélyegyenlőség minél szélesebb körű biztosítása
2	Infokommunikációs akadálymentesítés	A település honlapja nem akadálymentes, nem működik rajta az	Akadálymentes honlap létesítése, fejlesztése		Akadálymentes honlap szerkesztése	polgármester	2024.10.10.	A honlapot használók száma, e-ügyintézés	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	E-ügyintézés bővítése, esélyegyenlőség megvalósítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		e-ügyintézés						igénybevevők száma		
3	Járdák építése	Nincs minden közlekedési útvonal mellett járda kiépítve a biztonságos gyalogos forgalom lebonyolítására.	Járdák létesítése a biztonságos gyalogos közlekedéshez	Településrendezési terv	Közlekedési területek felmérése, pályázati lehetőségek keresése, járdák építése	polgármester	2024.10.10.	Megépített járdák hossza	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Gyalogos idők számára biztonságos közlekedés biztosítása.
4	Önkormányzati utak, járdák felújítása	Rossz minőségűek önkormányzati utak, járdák, melyek a közlekedés biztonságát rontják a célcsoport számára	Jó minőségű, a biztonságos közlekedést elősegítő utak és járdák	Településrendezési terv	Közlekedési területek felmérése, pályázati lehetőségek keresése, utak, járdák felújítása	polgármester	2024.10.10.	Felújított utak hossza, felújított járdák hossza	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Idők számára biztonságos közlekedés
5	Akadálymentesítés és korszerűsítés közintézményeknél	Nem minden közintézmény a teljeskörűen akadálymentes a településen.	Akadálymentes közintézmények, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Szóttes Népművészeti Ház energiahatékonyságának javítása, infokommunikációs akadálymentesítése. Ehhez szükséges eszközök beszerzése.		Közintézmények akadálymentesítési lehetőségeinek felmérése	polgármester	2024.10.10.	Akadálymentes épületek száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai feltételek	Akadálymentességi követelményeknek megfelelő épületek számának növekedése,

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Tiszatelek Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tiszatelek község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 8/2020.(II.13.) számú határozatával elfogadta.

Tiszatelek, 2020. február 13.

Gégény Géza Zsolt
Polgármester

